תשורה

משמחת הנישואין של

ישראל ומושקא שיחיו **פינסאן**

כ"ה תשרי ה'תשפ"ג

- שנת הקהל -

בעזהי"ת

פתח דבר

לזכרון טוב, יום כלולת צאצאינו החתן התמים הרב **ישראל** שי' עם ב"ג הכלה מ' **מושקא** תי', הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק – מיוסד על ההנהגה בעת שמחת הנישואין של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א – בתשורה המוסגרת בזה.

*

התשורה כוללת:

א) העתק מהתשורה שחילק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע להמשתתפים בהחתונה של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א עם הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא נ"ע זי"ע.

ב) שער אגרות קודש - (1) לסב החתן הרב **ניסן פינסאן** ע"ה; (2) לסב החתן הרב **יששכר דב הורביץ** ע"ה; (3) לסבא רבה של הכלה הרב **יעקב ליפסקער** ע"ה; (4) שונות.

ג) שער התמונות.

ד) שער הגהות - (1) עמוד מהתועדות שבת בראשית תשי"א; (2) התוועדות ש"פ לך לך תשי"א; (3) מכתב כללי ר"ח מרחשון תשמ"ג.

יצויין שרוב החומר מתפרסם בזה **לראשונה**.

התודה והברכה לכל אלו שפתחו את אוצרותיהם עבור תשורה זו. במיוחד תודתנו נתונה לארכיון JEM - The Living Archive על מסירת תמונות יקרים לדפוס, וזכות הרבים תלוי' בהם.

*

ויהי רצון, שתיכף ומיד "ישמע . . קול ששון וקול שמחה" האמתי, כאשר "נזכה זעהן זיך מיטן רבי'ן", בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, "קהל גדול ישובו הנה", תיכף ומיד ממש!

יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד!

נחום ושרה פינסאן **משה ובת שבע שמוקלער**

כ"ה תשרי ה'תשפ"ג – שנת הקהל
מאה ועשרים שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
ברוקלין, נ.י.

התשורה שחולקה בחתונת כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית נ"ע

באמצע סעודת החתונה של כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית חי' מושקא נ"ע זי"ע, שעה שהסיבו המסובים ליד השולחנות הערוכים, ציוה כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע לאחד מתלמידי התמימים, לחלק בשמו, לכל אחד ואחד מהמסובים, תשורה מיוחדת:

גליון שנכפל לשלושה חלקים. מצדו האחד של הגליון נדפס צילום "תמונת הדרת-קודש. גוף כתב יד קדשו של כ"ק אאזמו"ר. אדמו"ר אבינו הראשון. רבינו הגדול זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע", ומצדו השני, כלפי חוץ, נדפסו שלושה צילומי קטעים קטנים, האחד – כתוב בלשון הקודש – אף הוא בגוכי"ק של אדמו"ר הזקן. השניים האחרים נכתבו ברוסית על-ידי אדם אחר.

לגליון זה צורף גליון נוסף שנכפל לשנים: מצד ימין נדפס צילום מכתבו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ – הכתוב בכתב ידו של אחד המזכירים וחתום בגוכי"ק של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ – בו הוא מודיע כי מכתב של אדמו"ר הזקן שראה לכבד בו "את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק . . אשר סגולה יהי' לכל מילי דמיטב מנפש ועד בשר, בתוככי ידידינו אנ"ש, ד' עליהם יחיו, וכל מחבבי תורה יחיו". בצד השמאלי של הגליון, נדפסה פשר פתשגן הכתב – אף זאת בצילום כתב-ידו של אותו מזכיר – בו מפרט כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ את הנסיבות בגללן שלח רבינו הגדול את מכתבו הנ"ל.

בנוסף לחלוקת התשורה בעת החתונה, שלח כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ תשורה זו לכמה מחסידיו, וכלשון כ"ק אדמו"ר שליט"א באחד ממכתביו "אשר כ"ק מו"ח אדמו"ר שלחו בתור מתנה לחסידים ואנ"ש בקשר עם חתונתי".

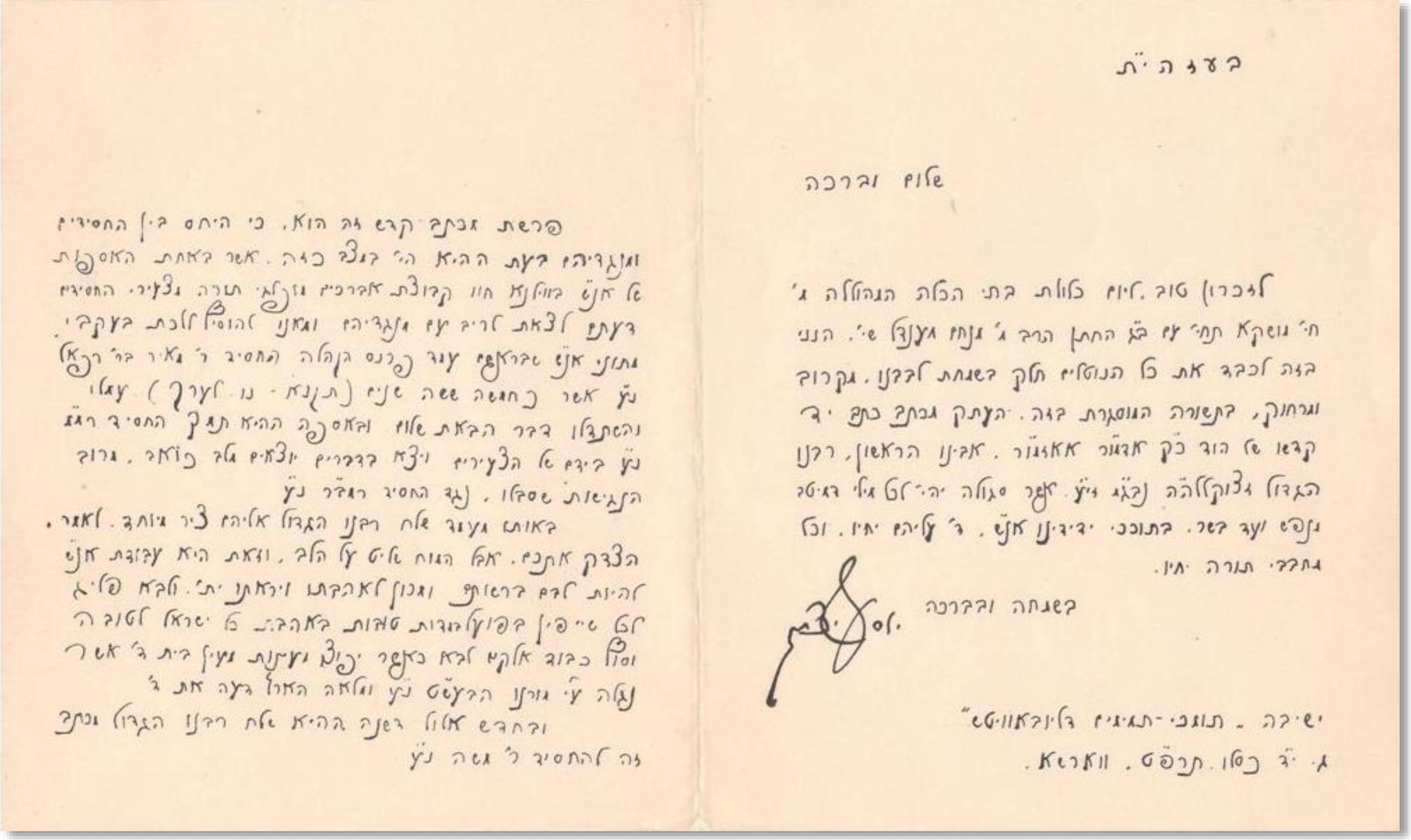

בעזהי"ת

שלום וברכה

לזכרון טוב, ליום כלולת בתי הכלה המהוללה מ' חי' מושקא תחי' עם ב"ג החתן הרב מ' מנחם מענדל שי', הנני בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק, בתשורה המוסגרת בזה, העתק מכתב כתב יד קדשו של הוד כ"ק אדמו"ר אאזמו"ר, אבינו הראשון, רבינו הגדול זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, אשר סגולה יהי' לכל מילי דמיטב מנפש ועד בשר, בתוככי ידידינו אנ"ש, ד' עליהם יחיו, וכל מחבבי תורה יחיו.

בשמחה ובברכה [חתי"ק]

ישיבה ,,תומכי-תמימים דליובאוויטש"

ג' י"ד כסלו, תרפ"ט, ווארשא.

פרשת מכתב קדש זה הוא, כי היחס בין החסידים ומנגדיהם בעת ההיא הי' במצב כזה, אשר באחת האסיפות של אנ"ש בווילנא היו קבוצת אברכים מופלגי תורה מצעירי החסידים דעתם לצאת לריב עם מנגדיהם ומאנו להוסיף ללכת בעקבי מתוני אנ"ש שבראשם עמד פרנס הקהלה החסיד ר מאיר בר' רפאל נ"ע אשר כחמשה ששה שנים (תקנ"א - נ"ו לערך) עמלו והשתדלו דבר הבאת שלום ובאסיפה ההיא תמך החסיד רמ"מ נ"ע בידם של הצעירים ויצא בדברים יוצאים מלב כואב, מרוב הנגישות שסבלו, נגד החסיד רמב"ר נ"ע

באותו מעמד שלח רבנו הגדול אליהם ציר מיוחד, לאמר, הצדק אתכם, אבל המוח שליט על הלב, וזאת היא עבודת אנ"ש להיות לבם ברשותם ומכון לאהבתו ויראתו ית', ולבא פליג לכל שייפין בפועל במדות טובות באהבת כל ישראל לטובה וסוף כבוד אלקים לבוא כאשר יפוצו מעינות מעין בית ד' אשר נגלה ע"י מורנו הבעש"ט נ"ע ומלאה הארץ דעה את ד'

ובחדש אלול דשנה ההיא שלח רבנו הגדול מכתב זה להחסיד ר' משה נ"ע

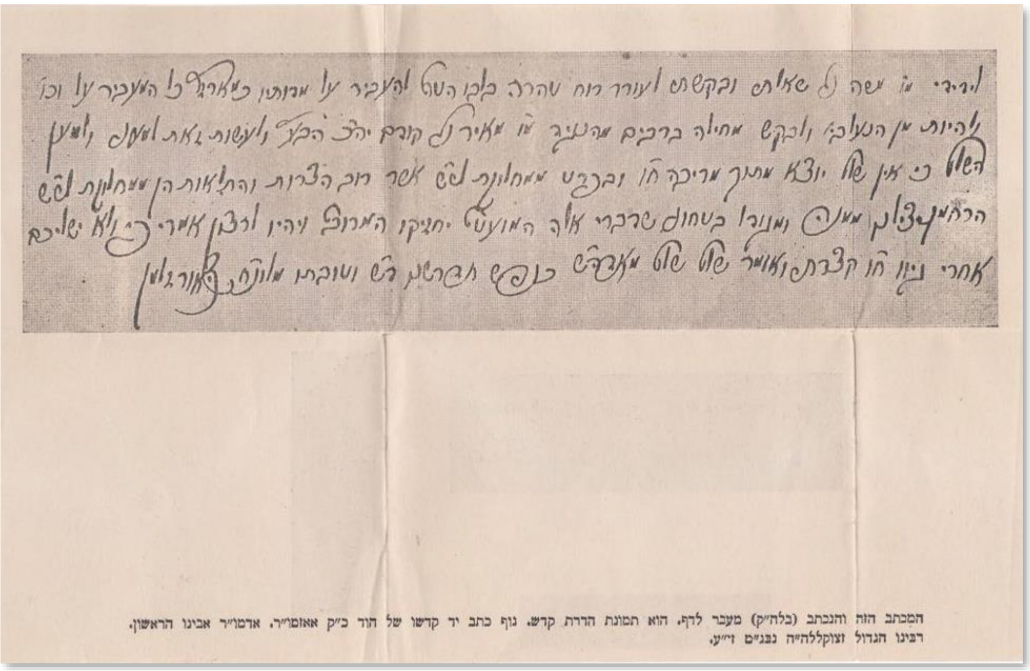

המכתב הזה והנכתב (בלה"ק) מעבר לדף, הוא תמונת הדרת קדש. גוף כתב יד קדשו של הוד כ"ק אאמו"ר. אדמו"ר אבינו הראשון. רבינו הגדול זצוקללה"ה נבג"ם זי"ע.

לידידי מו' משה נ"י שאלתי ובקשתי לעורר רוח טהרה בלבו הטה[ור] להעביר על מדותיו כמארז"ל כל המעביר על וכו' ולהיות מן הנעלבי[ם] ולבקש מחילה ברבים מהנגיד מו' מאיר נ"י קודם יה"כ הבע"ל [יום הכיפורים הבא עלינו לטובה] ולעשות זאת למעני ולמען השלו[ם] כי אין שלו' יוצא מתוך מריבה ח"ו ובפרט ממחלוקת לש"ש [לשם שמים] אשר רוב הצרות והתלאות הן ממחלוקת לש"ש הרחמן יצילנו ממנה ומגודל בטחוני שדברי אלה המועטי[ם] יחזיקו המרובי[ם] ויהיו לרצון אמרי פי ולא ישליכם אחרי גיוו ח"ו קיצרתי ואומר שלו' שלו' מאדה"ש [מאדון השלום] כנפש תדרשנו ד"ש [דורש שלומו] וטובתו מלונ"ח [מלב ונפש חפיצה] שניאור זלמן

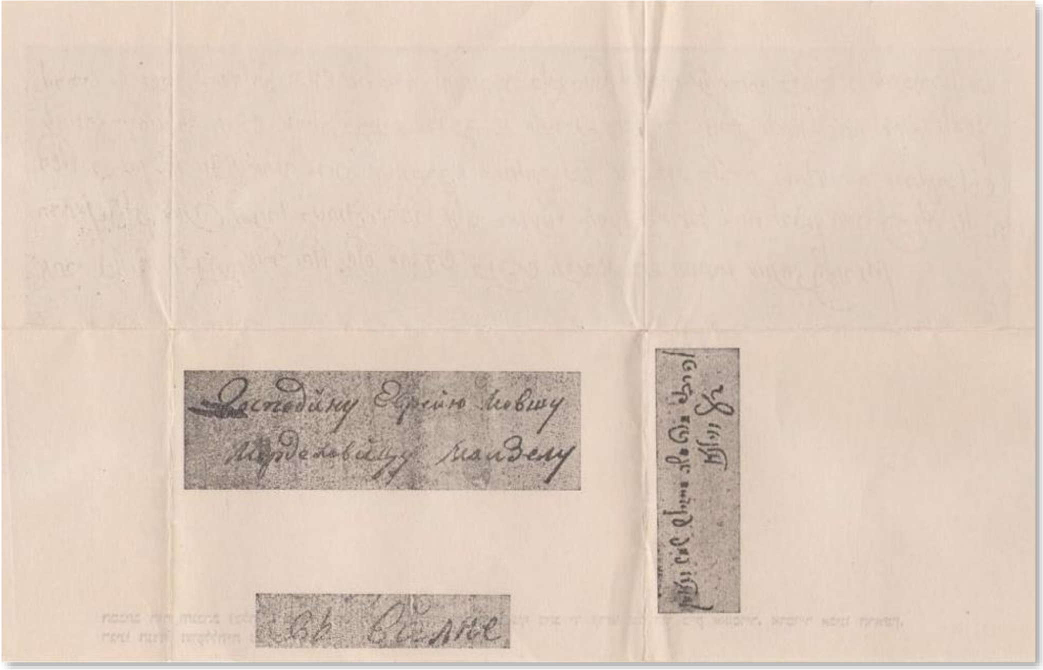

מצד ימין - בגוף כתב יד קודש אדמו"ר הזקן: להרבני מו"ה מייזליש שמש ונאמן דק[הלת] ווילנא

שלוש השורות הנוספות, בשפה הרוסית, נכתבו על-ידי אדם אחר (בתרגום ללה"ק): לאדון יהודי משה מורדוכוביץ [בן מרדכי] מייזליש בוויל

שער אגרות קודש

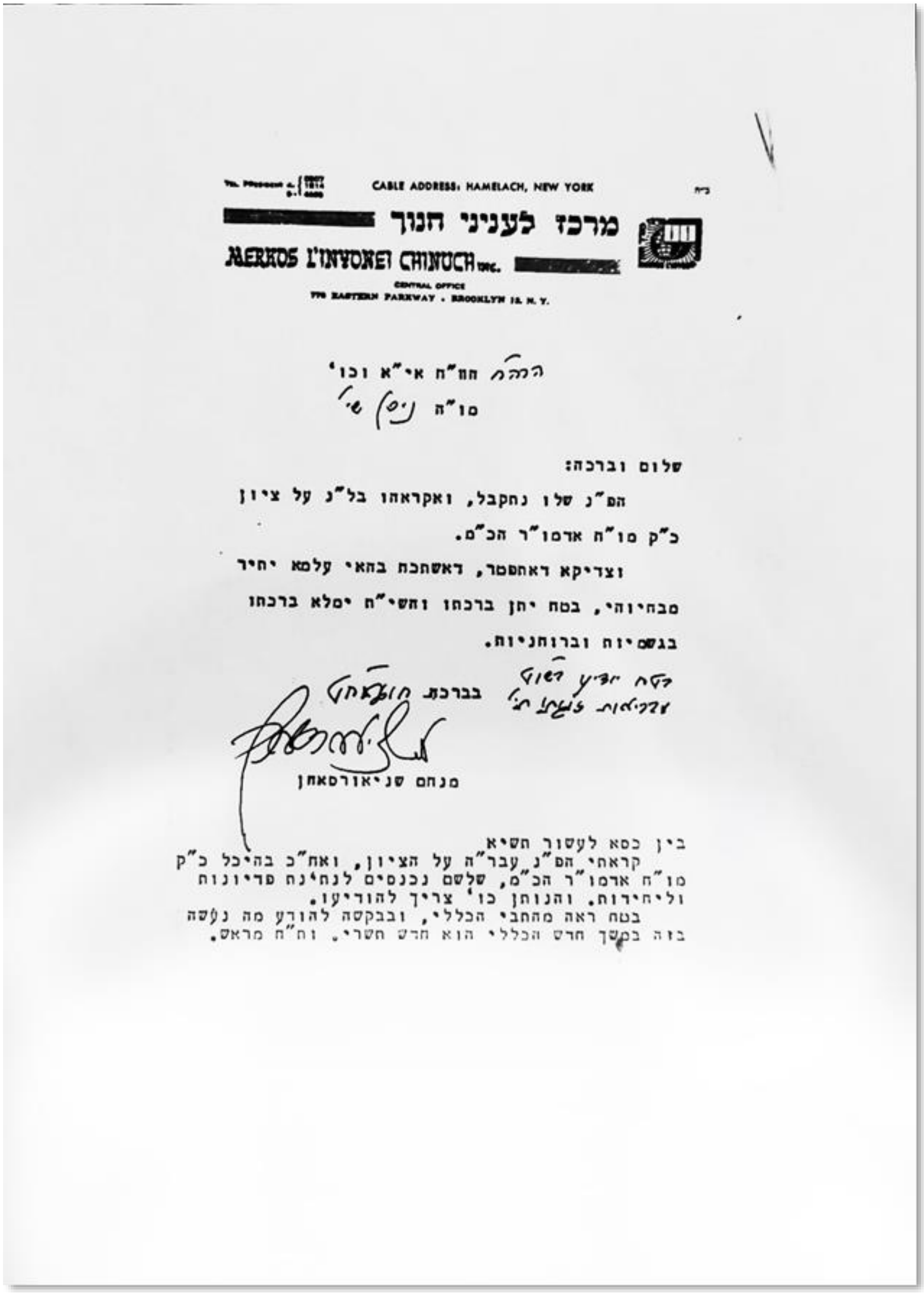

CABLE ADDRESS: HAMELACH, NEW YORK

ב"ה

מרכז לעניני חנוך

MERKOS L'INYONEI CHINUCH INC.

CENTRAL OFFICE
770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN 13, N. Y.

הרה"ח הוו"ח אי"א וכו'
מו"ה ניסן שי'

שלום וברכה:

הפ"נ שלו נתקבל, ואקראהו בל"נ על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ.

וצדיקא דאתפטר, דאשתכח בהאי עלמא יתיר מבחיוהי, בטח יתן ברכתו והשי"ת ימלא ברכתו בגשמיות וברוחניות.

בטח יודיע בשו"ט
מבריאות זוגתו תי'

בברכת חוגמח"ט

מנחם שניאורסאהן

בין כסא לעשור תשיא
קראתי הפ"נ עבר"ה על הציון, ואח"כ בהיכל כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, שלשם נכנסים לנתינת פדיונות וליחידות. והנותן כו' צריך להודיעו.
בטח ראה מהחבי הכללי, ובבקשה להודע מה נעשה בזה במשך חדש הכללי הוא חדש תשרי. וח"ח מראש.

מכתב לסב החתן
הרה"ח [...] ניסן שי'
בטח יודיע בשו"ט מבריאות זוגתו תי'
[בברכ]ת חוגמח"ט

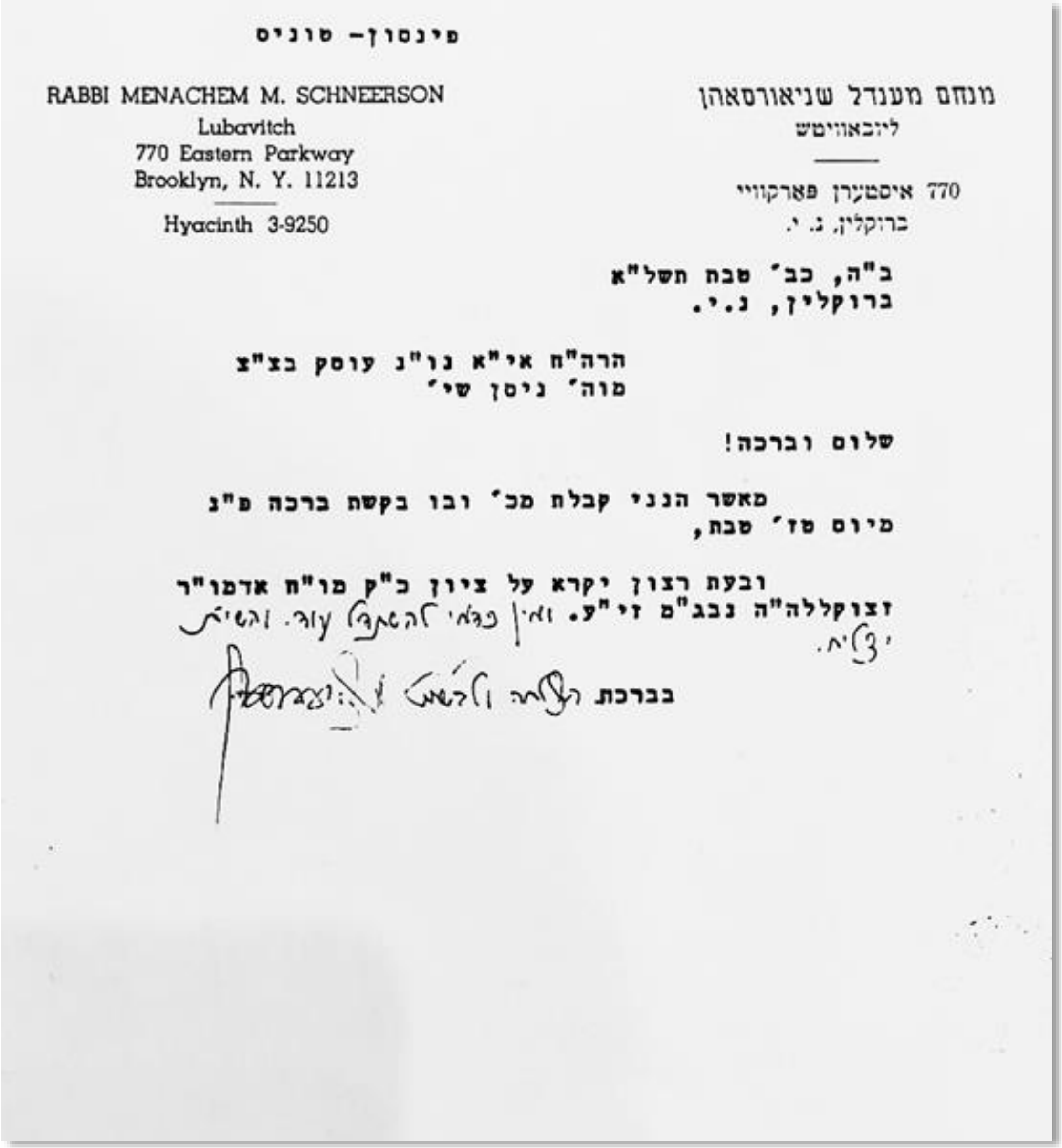

פינסון- טוניס

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כב' טבת תשל"א
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה' ניסן שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכ' ובו בקשת ברכה פ"נ
מיום טז' טבת,

ובעת רצון יקרא על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע. ואין כדאי להשתדל עוד. והשי"ת
יצליח.

בברכת הצלחה ולבשו"ט

מכתב לסב החתן

ואין כדאי להשתדל עוד. והשי״ת יצליח.

[בברכ]ת הצלחה ולבשו״ט

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"א שבט ה'תשכ"ב
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה ישכר דוב שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום ה' שבט בצירוף הרשימה מתל' בי"ר תי' וכן ב' הפ"נ שלו.

ובעמדנו למחרת יום ההילולא השנים עשר של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא ישראל,

יהי רצון – שכהתחלת וראש פרק השנים עשר של ההמשך באתי לגני – שנתן כ"ק מו"ח אדמו"ר ללמדו ביום ההסתלקות שלו – יתגלה אור א"ס למטה עד אין תכלית, ובזה יתגלה ג"כ האוצר דלמעלה,

אוצרו של ממה"מ הקב"ה, מה שהוא למעלה אין קץ, היא הבחינה דעין לא ראתה, ואשר בשביל נצוח המלחמה,

למעלה – מלחמת הקדושה נגד הקליפה, ולמטה – מלחמת נה"א נגד נה"ב,

להכות בכורי מצרים, תוקף ועוצם המצרים וגבולים, תוקף ועוצם הקליפה –

פותחים ונותנים האוצר ע"י שרי הפקידים שהם פקידי החיל והכוונה בזה – הם אנשי החיל,

ויהי כל זה בטוב הנראה והנגלה, וכמ"ש יפתח ה' לך את אוצרו הטוב וכהבקשה ואוצרך הטוב לנו תפתח,

ויבוא כל זה בפועל ועד למעשה, שהוא העיקר, ובמילואו באופן כדבעי לי' למיעבד – בלימוד התורה (נגלה וחסידות) בעבודת התפלה ובקיום המצות.

בברכה לבשו"ט בכל האמור,

פשוט שהמוסד צ"ל פתוח גם בימי הקייץ, ואדרבה. וק"ל.

ממה"מ: ראה לקו"ת שה"ש יד, ד. היא הבחינה כו': ראה בכ"ז המשך הנ"ל פרק יז, יא. דעין לא ראתה: ראה סנהדרין (צט, א) ר"ל אמר כו'. וברש"י שם: עין לא ראתה – דאין קץ לדבר. ד"ה ואברהם זקן (ואילך) בהמשך ר"ה תרס"ז. כדבעי לי' למיעבד: כתובות סז, א.

מכתב לסב החתן

פשוט שהמוסד צ"ל פתוח גם בימי הקייץ, ואדרבה. וק"ל.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, עשירי בשבט - יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר
ה'תשכ"ג - שנת ההילולא הקן של כ"ק אדמו"ר הזקן
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
כו' מו"ה ישכר דוב שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב מיום כ"ט טבת.

ובעמדנו ביום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא ישראל, הנה יהי רצון שיום סגולה זה ישפיע על כל אחד ואחת לפעול בכל אחד משלשת הקוים דתורה עבודה (תפלה) וגמ"ח כפי אשר הורה בעל ההילולא, פעולות חדורות אור חיות והתלהבות חסידותים.

ומובן שבפעולות אלו - נקודה הפנימית הפצת המעינות חוצה.

והרי זוהי הדרך לקיום היעוד אשר באגה"ק של כ"ק הבעש"ט אשר לכשיפוצו מעינותיו חוצה - קאתי מר דא מלכא משיחא.

במהרה בימינו אבי"ר.

בברכה לבשו"ט והצלחה בעבודתו
חינוך עטה"ק דבנות ישראל שתליט"א

<u>יום סגולה</u>: ראה מכתב אדמו"ר הזקן בבואו ספ"ב: ברם כגון דא צריך לאודועי שביום פטירת רבנו הגדול המגיד הילולא רבא בו ביום יצאתי לחפשי. ובארוכה במכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר (ס' הקונטרסים ע' תתו). <u>ואחת, דתורה</u>: ראה הל' ת"ת לאדמו"ר הזקן ספ"א. הל' ברכות השחר סו"ס מז. <u>לפעול</u>: ראה פי' הצ"צ פועלא רימסא אנן - אונזער ארבעט איז אויף-מאכן ליכטיג (לקו"ד ע' תך). <u>חדורות אור</u>: ראה תניא פמ"ח שגם באור שיהי' "בחוכו וחוך הוכו". ובכתובים (קיא,ב) אור תורת מתיחו. "<u>חיות והתלהבות</u>: ראה קונ' ההתפעלות לאדמו"ר האמצעי (בהתחלתו): חיות כו' ואת"כ כו' התפעלות כו'. <u>נקודה הפנימית המעינות</u>: שהרי הם נשמתא דתוה"צ (זח"ג קנב,א).

מכתב לסב החתן
מהצלחת עבוה"ק חינוך עטה"ק דבנות ישראל שתליט"א

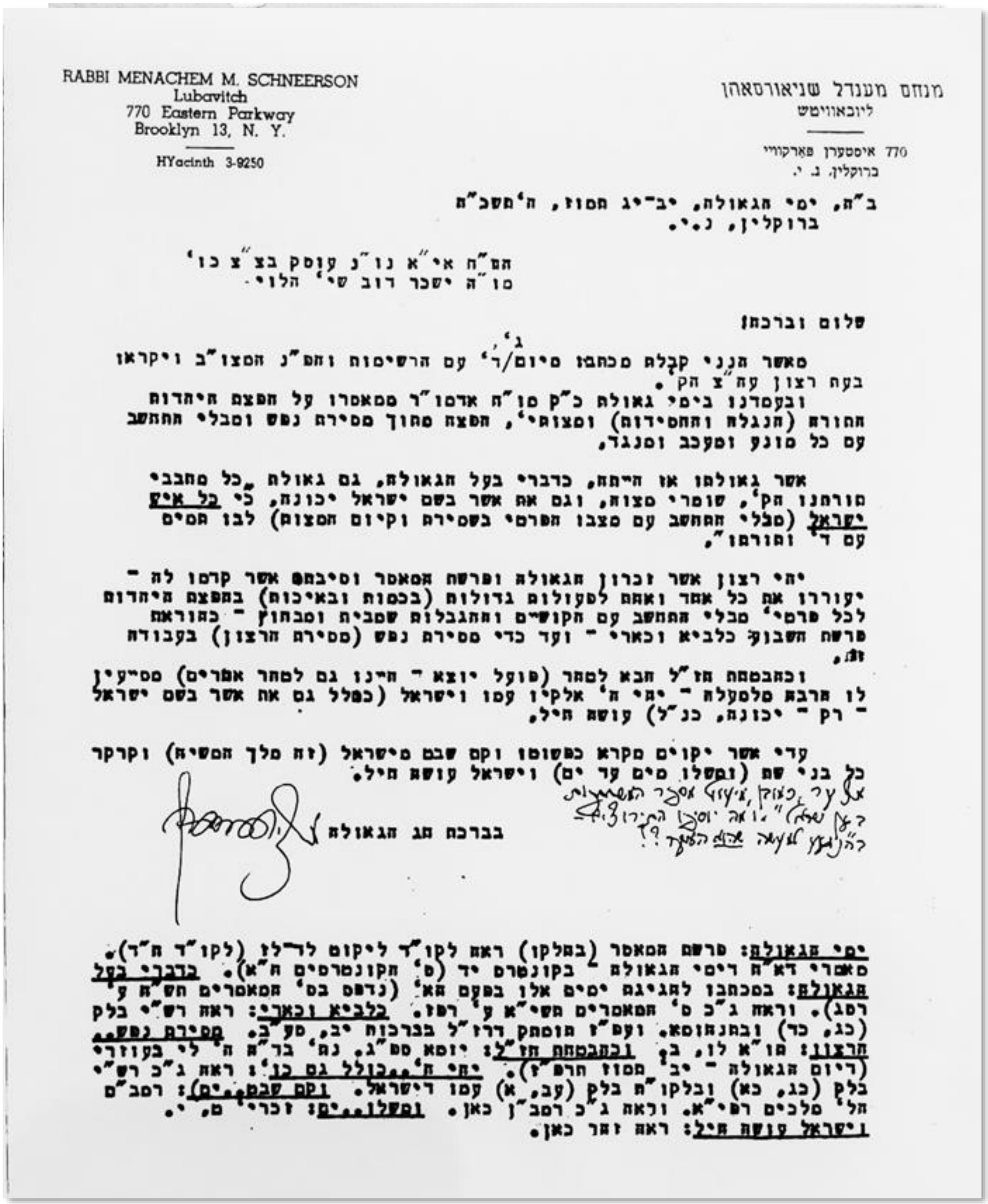

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי הגאולה, יב־יג תמוז, ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ.י.

הנ"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה ישכר דוב שי' הלוי.

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום ג'/ד' עם הרשימות והפ"נ המצו"ב ויקראו בעת רצון עה"צ הק.

ובעמדנו בימי גאולת כ"ק מו"ח אדמו"ר ממאסרו על הפצת היהדות התורה (הנגלה והחסידות) ומצותי', הפצה מתוך מסירת נפש ומבלי התחשב עם כל מונע ומעכב ומנגד,

אשר גאולתו אז היתה, כדברי בעל הגאולה, גם גאולת „כל מחבבי תורתנו הק', שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה, כי כל איש ישראל (מבלי התחשב עם מצבו הפרטי בשמירת וקיום המצות) לבו תמים עם ד' ותורתו",

יהי רצון אשר זכרון הגאולה ופרשת המאסר וסיבתם אשר קדמו לה – יעוררו את כל אחד ואחת לפעולות גדולות (בכמות ובאיכות) בהפצת היהדות לכל פרטי' מבלי התחשב עם הקושים והתגבלות שמבית ומבחוץ – כהוראת פרשת השבוע: כלביא וכארי – ועד כדי מסירת נפש (מסירת הרצון) בעבודה זו,

וכהבטחת חז"ל הבא לטהר (פועל יוצא – הינו גם לטהר אחרים) מסייעין לו הרבה מלמעלה – יהי ה' אלקיו עמו וישראל (כמלל גם את אשר בשם ישראל – רק – יכונה, כנ"ל) עושה חיל,

עדי אשר יקוים מקרא כפשוטו וקם שבט מישראל (זה מלך המשיח) וקרקר כל בני שת (ומשלו מים עד ים) וישראל עושה חיל.

בברכת חג הגאולה [signature]

מצער, כמובן, מיעוט מספר המשתתפות ב"גן ישראל" – ומה יוסיפו התירוצים – בהנוגע למעשה שהוא העיקר?!

ימי הגאולה: פרשת המאסר (בהלקו) ראה לקו"ד ליקום לר"לז (לקו"ד ח"ד). מאמרי דא"ח דימי הגאולה – בקונטרס יד (ס' הקונטרסים ח"א). בדברי בעל הגאולה: במכתבו להגיגה ימים אלו בפעם הא' (נדפס בס' המאמרים תש"ח ע' רסג). וראה ג"כ ס' המאמרים תשי"א ע' רפז. כלביא וכארי: ראה רש"י בלק (כג, כד) ובתנחומא. ועפ"ז תומתק דרז"ל בברכות יב, סע"ב. מסירת נפש.. הרצון: תו"א לו, ב; וכהבטחת חז"ל: יומא לח, ב. נת' בד"ה ה' לי בעוזרי (דיום הגאולה – יב תמוז תרפ"ז). יהי ה'..כולל גם כו': ראה ג"כ רש"י בלק (כג, כא) ובלקו"ת בלק (עב, א) עמו דישראל. וקם שבט..ים): רמב"ם הל' מלכים רפי"א. וראה ג"כ רמב"ן כאן. ומשלו..ים: זכרי' ט, י. וישראל עושה חיל: ראה זהר כאן.

מכתב לסב החתן

מצער, כמובן, מיעוט מספר המשתתפות ב„גן ישראל",
ומה יוסיפו התירוצים – בהנוגע למעשה שהוא העיקר?!

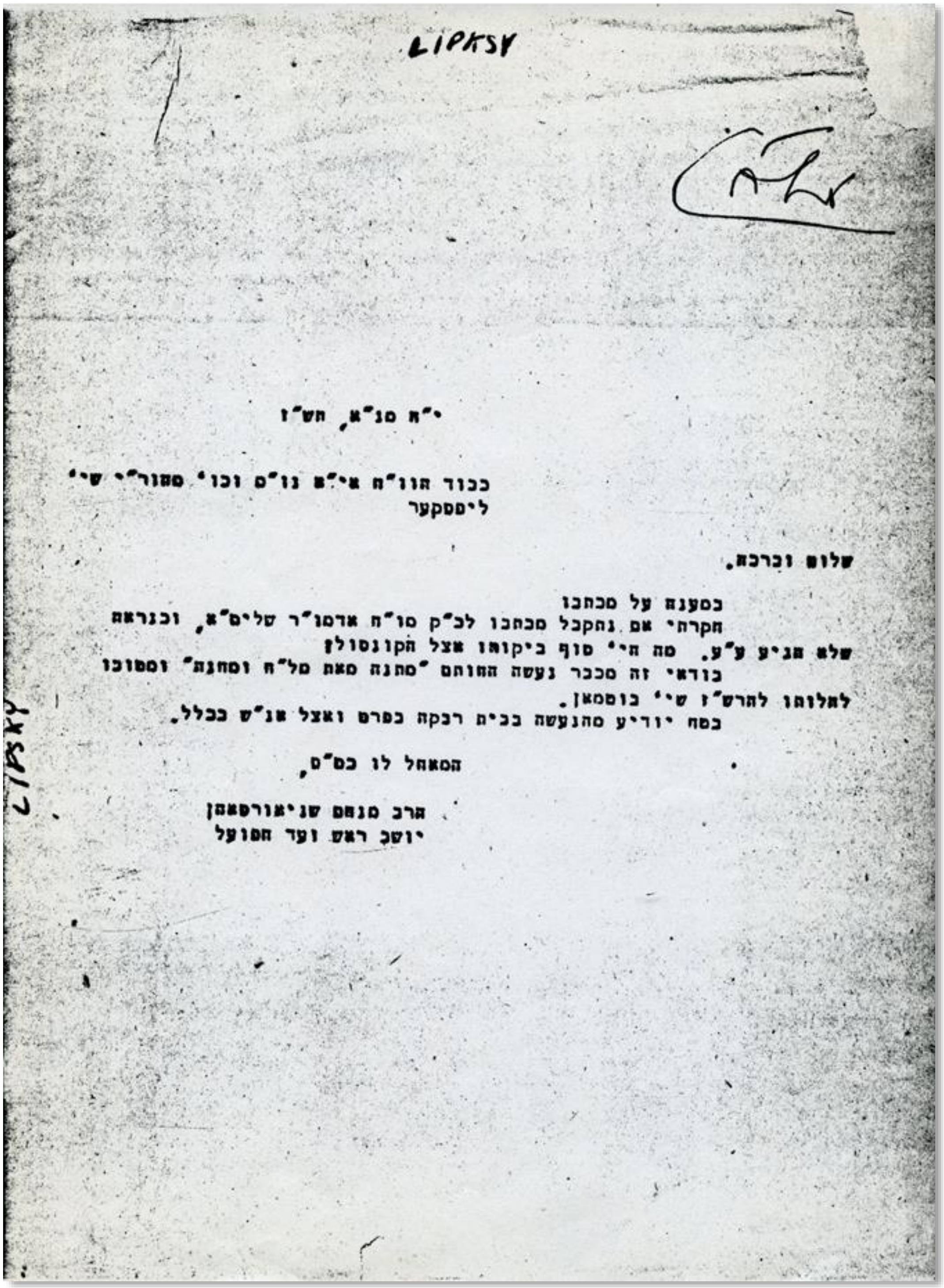

LIPKSY

י"א מנ"א, תש"ז

כבוד הוו"ח אי"א נו"נ וכו' מוהר"י שי'
ליפסקער

שלום וברכה.

במענה על מכתבו
חקרתי אם נתקבל מכתבו לכ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א, וכנראה
שלא הגיע ע"ע. מה הי' סוף ביקורו אצל הקונסולז
בודאי זה מכבר נעשה החותם "מתנה מאת מל"ח ומחנ"ה" ושלחו
לאלתר להרש"ז שי' גוטמאן.
במה יודיע מהנעשה בבית רבקה בפרט ואצל אנ"ש בכלל.

המאחל לו כט"ס,

הרב מנחם שניאורסאהן
יושב ראש ועד הפועל

LIPSKY

[העתק המזכירות של] מכתב לסבא רבה של הכלה
[המכתב נכתב על נייר המכתבים של] מל״ח

קה״ת

ב״ה, כ״ט אד״ר תשי״ח

הרה״ח הוה״ח אי״א נו״ס הו״ב וכו׳
מהור״ב שי׳ נעמאנאוו

שלום וברכה:

במענה על מכתבו מט״ז שבט

א) בטח קיבל בעתו מכתבי מט״ז שבט בצירוף הקונט׳ ליט״כ (ולפלא שלא אישר קבלתם ע״ע) וכן הפ״ש ע״י שלוחינו האברכים שיחיו, ובודאי מסרו לו ג״כ העקו׳ מההמשך דשנה זו ויאשר זה.

ב) הנמצא במחנו מלפנים של נפנה ושל אותיות הס״ת ימסרו למי שיהי׳ שם אחראי בעד הדפסה (אם יסע הרי״ד משם) או להרי״ד (אם נשאר הוא שם). ויודיעני, ואז אכניס תמורתם. ומטובו לאמר להרי״ב שי׳ גאראד׳ שינכה מהסכום שבקשתיו לשלוח על ההדפסה לפאקינג, את הסכום שימסר שם ע״י כת״ר מהנ״ל. גדולת נפנה ע״פ רשימתו נשלחים היום.

ג) מאמרי כ״ק מו״ח אדמו״ר שליט״א (בלה״ק) נמצאים עתה בדפוס. המאמרים שבאידית וס׳ השיחות נדפסו בפאקינג ואכתוב שישלחו כמה עקז׳ לכת״ר בעד הישיבה כבקשתו. ובתנאי אשר חלק ממחירם נשלם לקרן המצות של המל״ח וחלק תשלמו אתם. וכמו שכתב במכתבו עד״ז.

ד׳) איני יודע מאיזה סבה ומי האשם, אבל כנראה שאין נפנה, במדינתו עתה, עומד במצב שצ״ל עומד ושבטח הי׳ יכול להיות עומד בהשתדלות הראוי׳. וא״א מרחוק במקום לדעת על בוריו אופני התיקון בזה, בפרט שאיני מכיר כ״כ בטיב האנשים שצריך להעסיקם בזה ומצבם הפרטי. ובאשר שכת״ר יודע אותם ונמצא על אתר נכון ואולי גם מוכרח שישתדל באופן המתאים בהטבת מצב נפנה ושיכלולו בכל האפשריות. וידועה בזה השקפתי מאז שצריך להרחיב חוג המשתתפים בנפנה ולא להצטמצם בתמימים וכיו״ב בלבד. והאריכות בכ״ז לדכוותי׳ אך למותר.

ה) בטח ידוע לו זה מכבר אשר כ״ק מו״ח אד״ש קרא בשם חברי ועד חסידיפ׳ לבית רבקה והדפסה. ובתוכם גם [redacted] וכנראה שתומ״י התחילו להשתמש מזה. כעבור זמן הגיעה לכאן שענתם שאמתלא שכיוון שנתמנו ג״כ - לאחר מינוי הנ״ל - לועד תו״ת וא״א להיות בשני מקומות לכן אין מתעסקים בראשון. ע״ז כתב להם כ״ק מו״ח אד״ש שמינוי השני הי׳ רק באופן שלא יבלבל ויגרע מהעבודה הראשונה. וכיון שא״א להם להתעסק בשני הועדים, הרי מינוי הראשון בתקפו עומד ומינוי השני בטל. ומאז, הרי כנראה מאפס הידיעה, כמו מקודם כן הוא גם עתה שאין עושים מאומה בועד לבית רבקה והדפסה. - מכיון שעלי הטיל כ״ק מו״ח אד״ש עניני בי״ר והדפסה, רציתי מקודם לכתוב ישר אליהם ולשאול פשר דבר: אם זהו סתם מפני דשוא״ת עדיף וניחא לי׳ לצד דלעומ״ז, או שזהו ענין של פוליטיקא (עם מי?), או שחושבים זה לפחיתות כבודם אי״ו והי״ו הילו״ת (אף דכ״ק מו״ח אד״ש משתדל ומתעסק בכ״ז, והרבה יותר מכפי שמשערים הבריות). אח״כ כשנשמע עי״ד המאסר של [redacted], אמרתי נמשרתי מכתיבה, כי מיד כשיתבררנו שע״ע הי׳ הכל כשורה, ודוקא כאן קרה כענין בלתי מצוי בזה, בודאי א״צ משפוש ויתלה בעבדה על דברי הרב. אבל כנראה שתלו המקרה ברצון האינו

העתק המזכירות

[המכתב נכתב על נייר המכתבים של] קה״ת

קבלות נפנה [=מעמד] ע״פ רשימתו נשלחים היום.

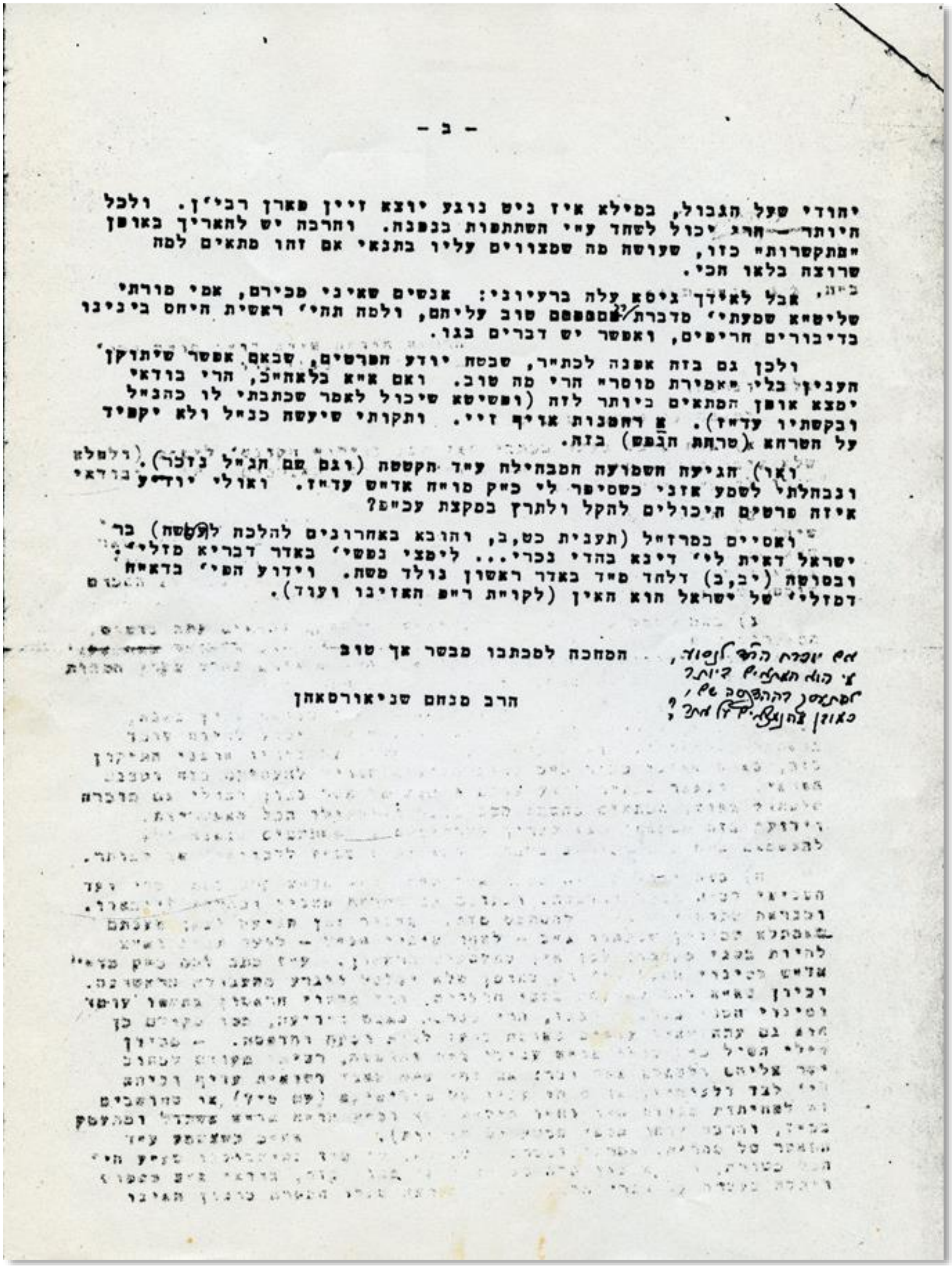

- ב -

יהודי שעל הגבול, בסילא איז ניט נוגע יוצא זיין פארן רבי'ן. ולכל היותר — הרג יכול לשחד ע"י השתתפות בנפנה. והרבה יש להאריך באופן "מתקשרות" כזו, שעושה מה שמצווים עליו בתנאי אם זהו מתאים למה שרוצה בלאו הכי.

אבל לאידך גיסא עלה ברעיוני: אנשים שאינני מכירים, אמי מורתי שליט"א שמעתי' מדברת [רק] טוב עליהם, ולמה תהי' ראשית היחס ביניבו בדיבורים חריפים, ואפשר יש דברים בגו.

ולכן גם בזה אפנה לכת"ר, שבטח יודע הפרטים, שבאם אפשר שיתוקן הענין בלי "אמירת מוסר" הרי מה טוב. ואם א"א בלאה"כ, הרי בודאי ימצא אופן המתאים ביותר לזה (ופשיטא שיכול לאמר שכתבתי לו כהנ"ל ובקשתיו עד"ז). א רחמנות אויף זיי. ותקותי שיעשה כנ"ל ולא יקפיד על הטרחא (טרחת הנפש) בזה.

ואו"ר) הגיעה השמועה המבהילה ע"ד הקטטה (וגם שם הנ"ל נזכר). ונבהלתי לשמע אזני כשסיפר לי כ"ק מו"ח אדמו"ר עד"ז. ואולי יודיע איזה פרטים היכולים להקל ולתרץ במקצת עכ"פ?

ואסיים במרז"ל (תענית כט,ב, והובא באחרונים להלכה לפסח) בר ישראל דאית לי' דינא בהדי נכרי... לימצי נפשי' באדר דבריא מזלי' ובסוטה (יב,ב) דלהד מ"ד באדר ראשון נולד משה. וידוע הפי' בדא"ח דמזלי' של ישראל הוא האין (לקו"ת ר"פ האזינו ועוד).

אם יוכרח הר"ד לנסוע, מי הוא המתאים ביותר להתעסק בההדפסה שם, כמובן מהנמצאים על אתר?

המחכה למכתבו מבשר אך טוב

הרב מנחם שניאורסאהן

[אנשים שאיני מכירים, אמי מורתי שליט״א שמעתי׳ מדברת] רק [טוב עליהם]

אם יוכרח הר״ד לנסוע, מי הוא המתאים ביותר להתעסק בההדפסה שם, כמובן מהנמצאים על אתר?

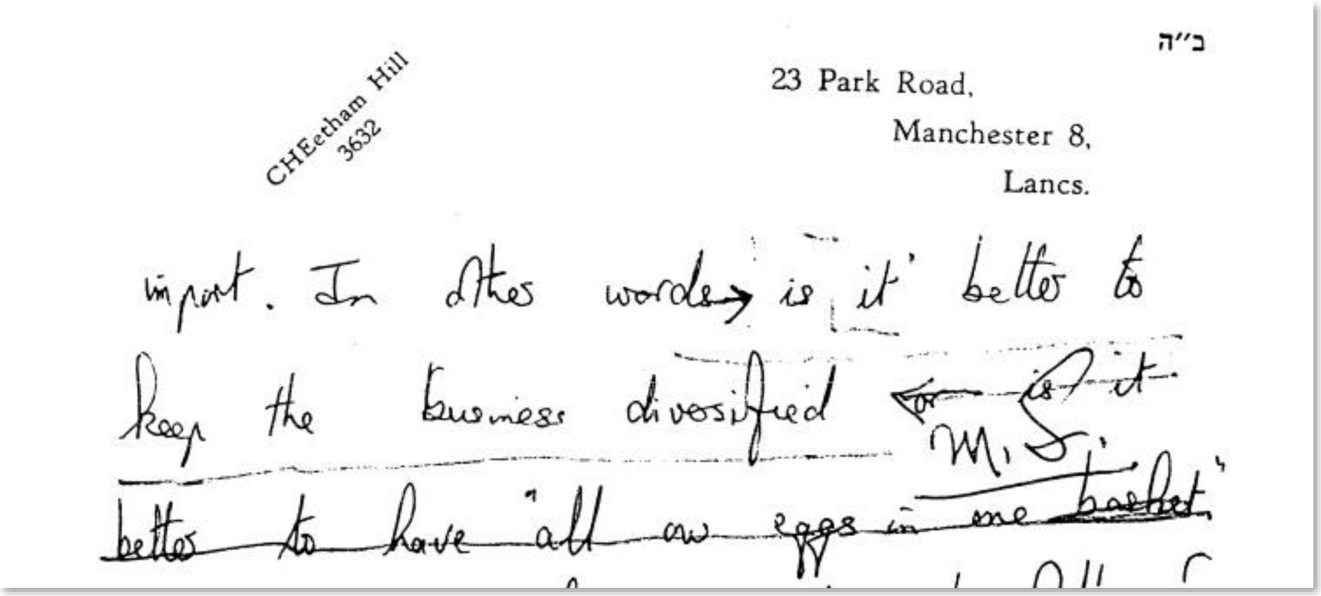

ב"ה

CHEetham Hill 3632

23 Park Road,
Manchester 8,
Lancs.

import. In other words is it better to keep the business diversified or is it M.S. better to have all our eggs in one basket.

מענה באנגלית

The Rebbe switched the order of the words "is it" and made an arrow before and after making the sentace "it is better to keep the business diversified" and writing M.S. [and then crossing out "better to have all our eggs in one basket"

שער התמונות

ה' חשון ה'תשנ"ב

צאתכם לשלום

– ויעקב הלך לדרכו –

י"ז אלול תשי"ז

חורף תשי"ח

ניסן תשל"ב

ניסן תשל"ג לערך

מקדש ישראל

ב׳ אלול תשמ״א

כינוסי נשים

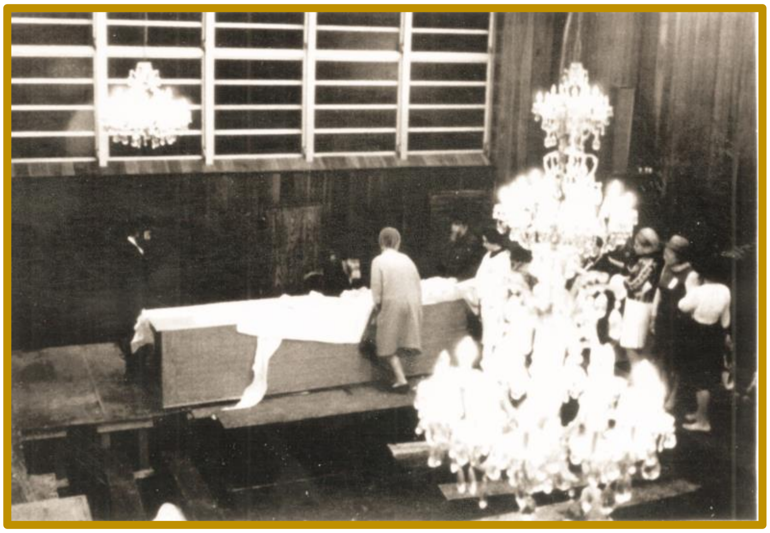

משמחת נישואין של ישראל ומושקא פינסאן

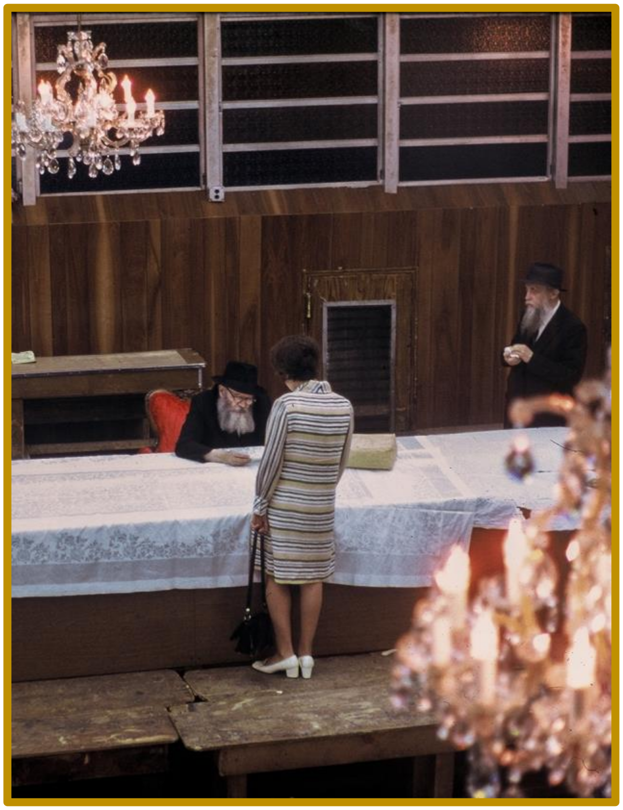

כ"ד אלול תשל"א

כ"ח אלול תשל"ז

לעקאח

ט׳ תשרי תש״ן

ט׳ תשרי תשל״ז

משמחת נישואין של ישראל ומושקא פינסאן

ז' תשרי תשנ"ב

סוכות תשל"ב לערך

„דער רבי איז געזונט"

– 45 שנה –

כ' תשרי תשל"ח

תשכ"ה

ברכת החמה

– שנת הקהל –

ד׳ ניסן תשמ״א

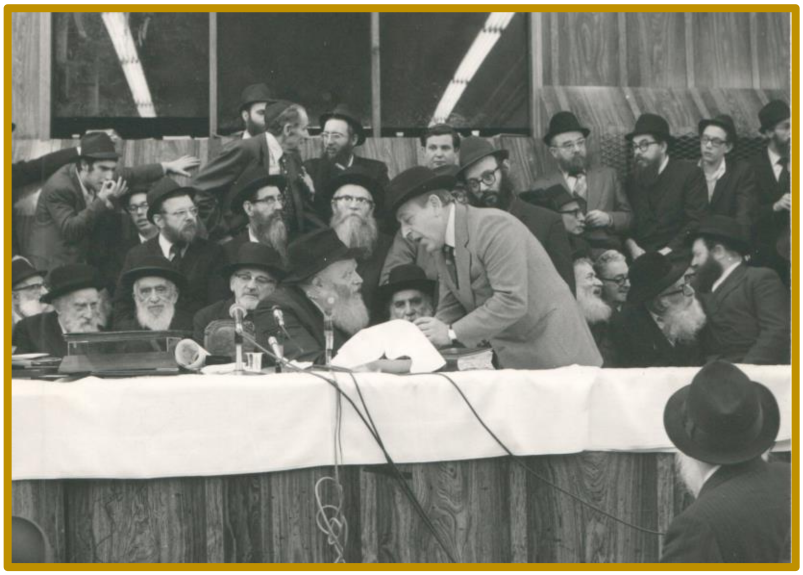

שבט תשל"ה

כ״ב מנחם אב תש״נ

חנוכה תשנ״ב

משמחת נישואין של ישראל ומושקא פינסאן

כ"ג אלול תשכ"א

תשמ"ח – שנת הקהל

משמחת נישואין של ישראל ומושקא פינסאן

י"א ניסן השל"ז

תשל"ג לערך

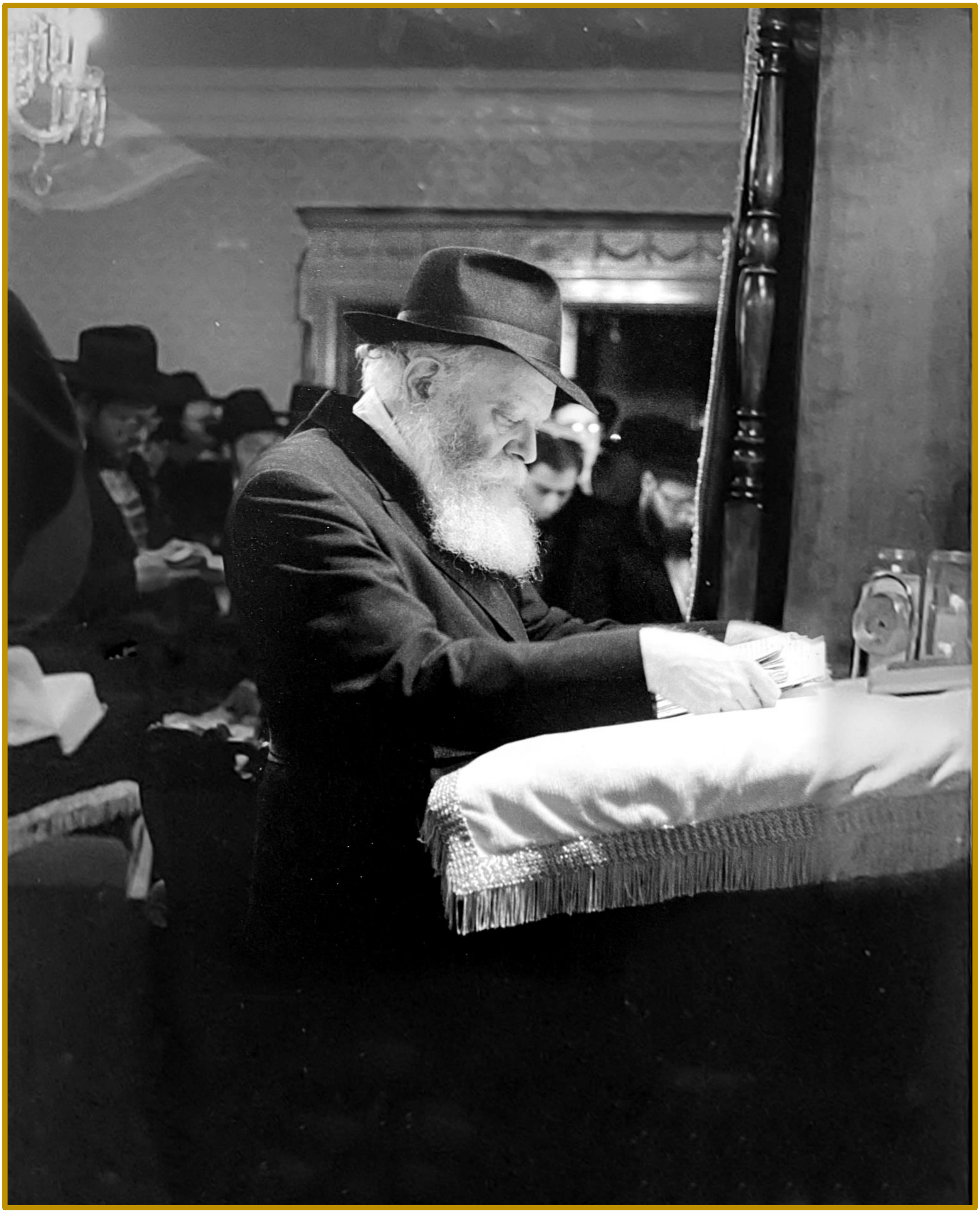

עשרה בטבת תשמ"ט

רצוננו לראות את מלכנו!

שער ההגהות

ב"ה, ר"ד מההתועדות. רמ"ס מברביטער חיון, שבת פ' בראשית, התשי"א.

א. שבת בראשית איז א המשך צו די מועדים פון חדש תשרי בכלל און צו שמע"צ ושמח"ת בפרט, וואס דערפאר שרייבט דאך דער רבי אין דעם בריוו פון מחרת יוהכ"פ

קונטרס דבונטרס סופות, אז ... צו זיין בענין השלמה ותוספות, אור פי טוד, צו די פריערדיקע ימי השמחה.

[illegible] ער אין בריוו צוויי ענינים: השלמה און תוספה. דער חילוק צווישן השלמה און תוספה איז מובן בפשיטות. השלמה הייסט צו משלים זיין דאס וואס מ'האט נאך ניט דערטאן, און תוספה הייסט אז אפילו אויב מ'האט אפגעטאן אלעס וואס מען דארף, פונדעסטוועגן דארף מען מוסיף זיין.

און דאס איז וואס דער רבי שרייבט וכעין השלמה ותוספה. עס איז אז אויב מ'האט נאך ניט אפגעטאן אלע ענינים וואס מ'דארף זיי טאן במשך פון חדש תשרי קען מען שבת בראשית משלים זיין, אפילו אויב מ'האט אפגעטאן אלעס וואס מען דארף, זאל מען נים מיינען אז איצטער קען מען זיך זעצן און ווארטן אויף היכל שכר, נאר מ'דארף מוסיף זיין נאך.

ב. דער רבי באנוגענט זיך נאך נישט דערמיט, און טייטשט אוים: תוספה אור, אז די תוספה וואס מ'דארף מוסיף זיין איז וואס איז דאס-אור. הגם עס איז געווען די עבודה פון ר"ה וואס דאס איז קבלת עול, די עבודה פון יוהכ"פ וואס דאס איז תשובה, די ד' ימים שבין יוה"כ לסוכות וואס בעיקר איז מען פארנומען אין מצוות, וואס דער פאר איז דער ערשטער טאג סוכות ראשון לחשבון עוונות, סוכות וואס דאס איז זמן שמחתנו, שמע"צ ושמח"ת וואס אויף דעם שטייט יהי' לך לבדך ואין לזרים אתך, וואס דערפאר האט דאך דער רבי נ"ע (אביו של כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ) אז שמח"ת איז ניטא קיין ענינים פון מקטרגים, פון דעסטוועגן דארף מען נאך מוסיף זיין אור.

און וואס פארא אור [illegible] דארף מען מוסיף זיין, שרייבט דער רבי אור כי טוב, וואס דער לשון אור כי טוב שטייט אויף דעם אור שנברא ביום ראשון, וואס בעיקר איז געווען דער אויבערשטער יחידי בעולמו, וואס דערנאך ... די [illegible] אויף דעם אור אז גנזו לצדיקים לעתיד לבא, פון דעסטוועגן איז פאראן א מאמר הבעש"ט (מ'זוכט דעם מאמר אין סדרה) והיכן גנזו בתורה, דאס הייסט אז אויך היינט, [illegible] איז דורך תורה קען מען צוקומען צו דעם אור דלעתיד.

דער טעם הדבר איז ווייל ישראל ואורייתא וקוב"ה כולא חד, איז אזוי ווי בא דעם אויבערשטן איז יאך הי' הוה ויהי' באחד, אזוי איז אויך בא תורה, אז התורה איז נצחית ...

בס"ד, שיחת קודש ש"פ לך לך י' מרחשון ה'תשי"א.

א. עס איז פראנען אין דעם רבי'נס א שיחה (געדרוקט אין ביקור שיקאגא ע' 7) דער אלטער רבי האט געזאגט: מ'דארף לעבן מיט דער צייט.

חסידים האבן זיך שטארק געמאטערט אויף דעם פשט פון די ווערטער, ענדליך האט מען אויסגעפונען דורך דעם אלטען רבי'נס ברודער אז דאס מיינט אז מ'דארף לעבן מיט דער פרשת השבוע.

פרשה בראשית איז א פריילכע וואך, אבער דער סוף פון דער סדרה איז ניט אזוי געשמאק, פ' נח איז א קלאמוטנע וואך, עס איז געווען א מבול, דור הפלגה און נאך אזעלכע ענינים, פ' לך לך איז די אמת'ע פריילעכע וואך, וואס אלע טעג פון דער וואך לעבט מען מיט אברהם אבינו, דער ערשטער וואס האט פותח געווען דעם צינור פון מס"נ, און מנחיל געווען לדורותיו צו אלע אידן.

ב. אפילו גרים ווערען אנגערופען בני אברהם, צו יצחק'ן און צו יעקב'ן זיינען זיך מתייחס נאר די וואס שטאמען פון זיי, משא"כ צו אברהם'ן זיינען זיך מתייחס אלע אידן אפילו גרים.

דערפאר שרייבט דער רמב"ם אין דער בעוואוסטער תשובה אז אויך גרים קאנען זאגען לאבותינו, ווייל אויף זיי ווערען אנגערופן בני אברהם, דערפאר וואס ער האט מנחיל געווען דעם כח המס"נ צו אלע אידן.

ג. משא"כ אז די וואך וואס גייט נאך פ' לך לך דארף אודאי זיין א פריילעכע, וואס דארט רעדט זיך וועגען אברהם אבינו'ס מילה, וואס דאס איז געווען זייער א הויכער ענין, ווי דער רבי זאגט אין דער שיחה פון פאר א יאהרן שמח"ת (געדרוקט אין קונטרס פון שמע"צ) אז אברהם אבינו איז געווען א איד פון 75 יאהר, א איד א פאטעסאר, א בעל הבית אויף אלע זיינע הנהגות, שכלי והנעלם מכל רעיון, וואס דאס אלץ איז געווען איידער ער האט זיך געמל'ט, פארשטייט מען דאך צו וואס פאר א דרגא איז ער צוגעקומען דורך מילה.

ד. מילה איז פארבונדען מיט א ענין פון לידה. אלע ענינים וואס אברהם אבינו איז צוגעקומען צו זיי ביז דער מילה, דאס איז אזעלכע ענינים וואס ער איז צוגעקומען צו זיי בכח עצמו, ווייל ס'איז אזעלכע ענינים וואס האבען א שייכות צו ...

משא"כ מילה איז א ענין וואס ס'האט אים געגעבען מלמעלה, ווי עס שטייט ...

מהתוועדות ש"פ לך לך תשי"א

ב

את לבבך וויל דורך מילה איז מען ממשיך אורות נעלים ביותר, וואס זיינען אינגאנצען העכער פון גילוי, דערפאר איז זייער התגלות געווען אנגערופן בשם לידה, וואס ולד וואס ווערט געבארן [illegible]

במילא דארף אודאי זיין בי וואך א פריילעכע וואך, [illegible] אויך אזוי די וואכען וואס קומען נאך איר זאלען זיין פריילעכע, ווי דער רבי זאגט אז שמח"ת, ווערט נמשך דער מקיף כללי וואס איז כולל אלע מקיפים פון גאנץ חודש תשרי, און שמח"ת ווערט דאס נמשך אויף א גאנץ יאהר.

ג, עד"ז רעדט זיך אויך אין היינטיקן שיעור תניא, ווענגען דעם ענין פון בירור ההלכות, אז עס איז פראנען אורות נעלים און נצוצות וואס זיי זיינען אין גלות אין די קליפות, למעלה קאן מען זיי ניט מברר זיין און מעלה זיין פון די קליפות, וואס דערפאר קאנען ניט די עליונים מברר זיין די הלכה, נאר דוקא די תחתונים וואס זיינען מלובש אין א גוף, וואס ער איז פון ק"נ, און [illegible] זיינען מתיש איר כח דורך שבירת התאוות קאנען זיי מברר זיין די הלכה, און אויך די עליונים קומען הערען די חידושי תורה פון די תחתונים,

אין תניא זאגט ער סתם אז די עליונים קומען הערען די חידושי תורה פון די תחתונים, און סייטט ניט אויס ווער עס קומט הערען, נאר אין זהר, אויך אין גמרא [illegible]
ב"מ און גיטין שטייט אז תורה לא בשמים היא, און אפילו דער אויבערסטער אליין [illegible] זאגט נצחוני בני נצחוני, און קאן ניט אפ פסק'נען די הלכה, און קומט הערען דעם פסק פון די תחתונים.

ד. היינט ווערט 9 חדשים פון דער הסתלקות, וואס דער סייטט פון דעם ווארט הסתלקות איז ווי דער רבי סייטטט אין דעם מאמר פון דעם יום ההסתלקות (ד"ה באתי לגני ק' [illegible])
אז הסתלקות מיינט דער ענין פון עלי'.

פון דעם איז מובן, אז מיט דער הסתלקות איז נמשך געווארן אורות נעלים ביותר, וואס זיי זיינען אין א עלי'; וואס על שם זה ווערט דאס אנגערופן בשם הסתלקות, [illegible]
להיותם אורות נעלים ביותר דארף מען זיין כלים ס'זאל זיי קאנען ממשיך זיין למטה.
און דאס איז אויך מתאים מיט דעם ענין פון מילה, וואס מילה איז א ענין וואס קומט מלמעלה, ומל הוי' אלקך את לבבך.ה. אז ס'איז אורות נעלים וואס מיט עבודה קאן מען זיי ניט ממשיך זיין, נאר מצד דעם כח וואס מ'גיט מלמעלה

ג

און להיותם אורות נעלים ביותר, ווערט די התגלות וואס קומט דורך דער הסתלקות,

~~בכדי~~ אנגערופן בשם לידה.

צו אברהם אבינו: האט דער אויבערשטער געזאגט לך לך מארצך, ד.ה. אז אויף צוקומען

צו די אורות נעלים, מוז מען צו ערשט ארויס גיין פון די אייגענע הגבלות, אפילו פון

הגבלות דקדושה.

~~אבער~~ ארויסגיין פון די הגדרות און הגבלות פון דעם נה"ב, קאן מען דורך לערנען שו"ע

מיט ספרי מוסר, ווייל דורך פירן זיך עפ"י שו"ע און לערנען ספרי מוסר, ווערט ער וויסן

אז נשמיות איז גארניט, ווערט ער במילא ארויס גיין פון די הגבלות פון דעם נה"ב און מכ"ש

פון די הגבלות פון דעם גוף.

~~אבער אויך ארויסגיין פון די הגדרות און הגבלות פון נה"א ד.ה. פון הגבלות דקדושה~~

~~די לשטל אז [illegible]~~ אין שול אין מיטן דאווענען, איז עפ"י שו"ע קאן ער איבער היפן

פסוקי דזמרה, איבער היפן דריי פערטעל דאווענען, אבי ער זאל דאווענען בצבור.

~~ארער לשטל אז~~ מ'מאנט בא עם צדקה, טענה'ט ער אז עפ"י שו"ע איז סאקע פראנען

א מצוה פון צדקה, אבער ס'איז פראנען שיעורים אין דעם, ס'איז פראנען א שיעור מדאורייתא

און ס'איז פראנען א שיעור מדרבנן, אבער מער פאר דעם שיעור איז מען ניט מחויב.

~~אחוץ~~ האט ער בכלל א טענה אז ספּם מ'דארף אויך זיך ניט מחמיר זיין מער ווי

די תורה האט בעהייסען. עס איז פראנען א לשון אין ירושלמי דייך מה שאסרה תורה.

וואס מאנט מען בא עם עניבים פון לפנים משורת הדין? הלואי זאל ער זיין ווי עפ"י ~~שו"ע~~

שו"ע. וואס די אלע טענות זיינען הגבלות פון שכל דקדושה.

~~נאך מער טענה'ט ער אז~~ מער ווי א חומש איז ניט גאר וואס מ'איז ניט מחויב צו

געבען, נאר מ'טאר גאר ניט געבען, ווי עס שטייט, המבזבז אל יבזבז יותר מחומש.

ו. דער רבי האט געזאגט אין א שיחה (דאס איז געווען תש"א מיט 10 יאר צוריק) אז אין

אמעריקה איז פראנען א מחלה וואס די מחלה הייסט מ'זאג. האט דער רבי אויך ~~[illegible]~~

אז ס'איז פראנען א מאמר פון חסידים: וואס מ'טאר ניט-טאר מען ניט, און וואס מ'מאג

-דארף מען ניט.

פרעגט שכל-אפילו שכל ~~דקדושה~~- אויף דערויף א קשיא; מילא וואס מ'טאר ניט טאר מען

ניט, אבער וואס-~~[illegible]~~ עפ"י שו"ע מעג מען, פאר וואס זאגט מען עס, אז וואס מ'מעג דארף

מען אויך ניט?

ד

נאר ס'איז ע"ד ווי'שטייט, ע"ה אסור לאכול בשר, וואס דאס מיינט מען ניט קיין איסור ממש, וואס א דבר האסור איז אסור וקשור בידי החצונים, און ס'טאר אויף דעם קיין ברכה ניט מאכען. דער ענין וואס ע"ה אסור לאכול בשר, איז א ענין שאינו מסור בידי החיצונים, נאר עס איז ע"ד ווי דער רבי זאגט אז ... וואס מעג-דארף מען ניט.

ט. דער ביאור דער פון איז; עס רעדט זיך אין חסידות דער ביאור פון דעם ענין האכילה אז דאס איז ניט צוליב דעם אדם, ער זאל מקבל זיין פון דעם מאכל, ווייל דער אדם איז העכער במדריגה פון דעם מאכל, נאר דאס איז צוליב דעם מאכל, כדי דער אדם זאל מברר זיין דעם מאכל און מעלה זיין עס. און דער מאכל וויל און ווארט, דער אדם זאל עס עסן.

-דער רבי האט אמאל דערציילט אז (אביו) דער רבי נ"ע האט זיך אמאל אויסגעגליסט פון באפל, האט ער א שמייכעל געטאן און געזאגט: ער (דער מאכל) וויל נאך ניט.-

ווען וויל דער מאכל אז דער אדם זאל עס עסן, ווען דער אדם עסט עס ניט ווען ער וויל, נאר דער מאכל וויל ד.ה. ער עסט צוליב העצמת המאכל, אבער ווען ער עסט ווען ער וויל ד.ה. ער עסט דעם מאכל צוליב זיך, ווייל מקבל זיין פון דעם מאכל, איז יעמולט ניט נאר וואס ער איז ניט מעלה דעם מאכל, נאר דער מאכל איז עס מוריד.

אויך איז די ירידה וואס דער מאכל איז מוריד דעם אדם, פועל'ט דאס א ירידה אויך אין דעם מאכל, ווייל דורך דעם מאכל איז נכשל געווארן א אדם.

ע"ד ווי רש"י ברענגט (ויקרא כ, טו) דעם טעם פון ואת הבהמה תהרגו, הגם אז די בהמה איז ניט קיין בעל בחירה, פונדעסטו: ועגן דאס גופא וואס דורך איר איז נכשל געווארן א אדם קומט איר הרגענען, עד"ז איז אויך אז דאס גופא וואס דער מאכל האט ג'פועל'ט א ירידה אין דעם אדם, פועל'ט דאס א ירידה אין דעם מאכל.

עד"ז האט דער רבי געזאגט אין א שיחה, אז ווען מ'גייט אין גאס, דארף מען טראכטען דברי תורה, יעדערער לפי ערכו. חסידות, גמרא, משניות, עין יעקב, אדער לכל הפחות א פסוק חומש אדער תהלים. -דאס וואס איך זאג לכל הפחות, מיין איך הגם אז עס פעלט די הבנה.-

ווי איז אבער ווען ער גייט אין גאס און טראכט ניט קיין ד"ת, זאגט עם דער שטיין, בולען, וואס טרעטסט אויף מיר? וואס איז דיין יחוס, וואס דו טרעסט אויף מיר?

ה

הגם אז ער איז א מדבר און דער שטיין א דומם, אבער די גאנצע מעלה פון א מדבר איז דאס וואס ער האט א נפש השכלית און פירט זיך עפ"י שכל, אבער ווען ער פירט זיך ~~נ~~ ניט עפ"י שכל, אויך נכנסה בו רוח שטות, -שאיננו אצלו תבליגו- וואס איבער דעם רופט מען עם בולען, זאגט עם יעסולט דער שטיין, בולען, וואס טרעפט דו אויף מיר?

יא. שכל אנושי פרעגט אבער א קשיא, ווי באלד אז עפ"י תורה איז פארט מותר, איז מעג מען דאך, איז פאר וואס זאגט מען אז ~~ספס~~ וואס מ'מאג דארף מען אויך ניט? נאר דער ענין איז, אז בזמן הגלות איז ניט מספיק די עבודה וואס עפ"י טעם ודעת. ~~אבן~~ עס דארף זיין די עבודה פון מסירת נפש.

אפירת נפש

דער פשט פון ~~מס"נ~~ שטייט אין חסידות, אז ~~מ'מיינט ניט איבער געבען דעם גוף, נאר~~ נפש הייסט רצון, וואס דער רצון פון א אידען, זאגט דער רמב"ם (הל' גרושין ספ"ב) איז אין תורה ומצוות, איז בזמן הגלות דארף זיין מסירת נפש ד.ה. אז בזמן הגלות דארף מען אויך איבער געבען דעם רצון דקדושה, ד.ה. אז מ'דארף ארויס גיין אפילו פון הגבלות דקדושה.

יב. דערפאר איז ווען בא אברהם אבינו האט זיך אנגעהייבען דער גלות, האט עם יעסולט דעראויבערשטער געזאגט לך לך, ער זאל ארויס גיין פון זיינע הגבלות, וואס מיט דעם כח וועט ער אויך קענען גיין אל הארץ, אוועק גיין אין עולם, און הגם אז דרך איז ממעט ג' דברים, פונדעסטוועגען איז ניט נאר וואס עס וועט בא עם ניט נחלש ווערן, נאר פארקערט ואגדלה שמך, וואס ~~שמך~~ דאס מיינט דעם שם הוי' שמו העצמי. -כדאיתא בזהר- ~~כדאיתא בזהר~~ פ' לך- השני-

און אזוי איז אויך בכללות ישראל אז אוידער ס'איז געווען דער ומפני חטאנו גלינו מארצנו, האט מען ניט געדארפט ~~קיין~~ מס"נ. ~~אבער~~ דאס וואס עס רעדט זיך אין תניא (פכ"ה) אז משה רבנו האט געהייסען לערנען ~~ספספספ~~ דעם דור המדבר פעמים א"ש בכל יום צוליב דעם ענין פון מס"נ, איז אלץ א ענין פון מס"נ בכח און ניט בפועל, משא"כ בזמן הגלות דארף מען האבן מס"נ בפועל.

יג. אויף צוקומען צו דעם, אויף ארויסגיין פון אלע הגבלות, אפילו הגבלות דקדושה מוז זיין קבלת עול, ווייל אויב ער וועט זיך ארויס טענה'ן מיט שכל וועט ער האבן קשיות, א קשיא פון ירושלמי ~~אז דייך סה שאסרה תורה, אבער~~ נאך אזויגע קשיות. ~~אבער~~ מ'מוז האבן קבלת עול דוקא. ~~וואס~~ אין א דרגא נעלית איז דאס מס"נ, און אין התחלת העבודה איז דאס קבלת עול.

און מיט דעם כח פון קבלת עול, וואס דורך דעם וועט ער ארויס גיין פון אלע זיינע הגבלות, וואס דאס איז דער ענין פון לך לך, וועט ער קאנען דורך גיין דעם גלות, און וועט צוקומען צו מילה, דער גילוי פון די אורות נעלים, וואס זייער התגלות איז א ענין פון לידה.

יד. דער ענין הלידה איז אויך צוויי אופנים: לידה פון א זכר, וואס איז דרכו לכבוש, (יבמות סה, ב) אלוהג'ה וואס ער פועלט ע"פ שכל. און א לידה פון א נקבה, וואס ענינה איז ווי עס שטייט (תדבא"ר פ"ט) און אין ספרים אשה כשרה איז עושה רצון בעלה. דרשו אלא אשה שהיא ענינה קבלת עול.

עס שטייט בת תחלה סימן יפה לבנים, טייטשט די גמרא (ב"ב קמא, א) וויל ווען ס'איז פריער פראנען א בת, וועט זי אכטונג געבען און מטפל זיין זיך מיט די בנים.

אין רוחניות דער ענין פון בת תחלה סימן יפה לבנים הייסט אז דורך דער הקדמה פון קבלת עול, וועט אויך זיין א סימן יפה אין די בנים ד.ה. אין כבוש חלקו בעולם. וואס קבלת עול וועט מכשיר זיין דעם כבוש - דורך דעם וועט זיין דער כבוש, דער ברור אין עולם, כדבעי לאיהוי (ראה לקו"ת דה שורה - השני - ספ"ג).

טו. דער רבי האט געגעבען מעתיק זיין א בריף פון זיין פאטער דעם רבי'ן נ"ע (נעתק בקובץ מכתבי כ"ק אדמו"ר נ"ע ע' פא) אז אויך אויף א מיידעלע דארף מען זאגען לתורה ולחופה ולמעשים טובים.

אין ספרים געפינט מען אין דעם נוסח הברכה אויף א בת, מער ניט ווי דעם לשון חופה ומעשים טובים, אבער דער רבי נ"ע שרייבט אין דעם בריף אז רשב מדותינו הק' אז אויך אויף א בת זאגט מען לתורה לחופה ולמעשים טובים.

דעם טעם המנהג איז ער מבאר אין בריף ע"ד ווי דער מאמר ז"ל (ברכות יז, א) נשי במאי זכיין, וויל די בנות האבען א חלק אין דער תורה וואס עס לערנען זייערע מענער און קינדער.

איז פון דעם זעהט מען כמה ענינים, ערשטנס אז דער מאן דארף האבען א קביעות עתים לתורה, באשר וועט די האבען אין וואס צו האבען א חלק, און אויך אז ווען די פרוי האט קינדער דארף זי זעהן זיי זאלן לערנען.

טז. מ'האט פריער דערמאנט אז היינט ווערט ניין חדשים פון דעם יום ההסתלקות.

אין ירחי לידה איז פראנען דריי זמנים; א זמן פון ז' חדשים, א זמן פון תשעה וואס דער ענין ההסתלקות איז ממשיך אורות נעלים, וואס די המשכה ווערט אנגערופן בשם לידה.

ז

חדשים, און א זמן וואס רבה תוספאה זאגט פון יב חדשים. הגם אז תוספות (נדה לח,א) זאגט אז ~~לפועל קאן ניט זיין קיין יב חדשים~~,אבער ~~...~~ עס ווערט אפגעפסקנט אין ~~שו"ע~~ (אהע"ז סי' ד) אז עס קאן זיין דער זמן העבור יב חדשים.

וואס דער עבור איז לענגער,פועל'ט דאס אלץ מער ברור און זכוך אין דעם גוף, ווייל דער כללות ענין העבור איז ווי ס'איז מבואר אין תניא(פ"ב) ~~וכו~~ אז אין דער טיפה איז דער גאנצער גוף דער ראש מיט ~~...~~ די אברים צוזאמען,אויף דעם איז דער ענין העבור אויף ~~...~~ מברר זיין און פאנאנדער טיילען,אז אלץ וואס געהערט צום ראש זאל זיין אין ראש,אלץ וואס געהערט צום גוף זאל זיין אין גוף,און אלץ וואס געהערט צום רגל זאל זיין אין רגל.

יב. פון דעם איז מובן אז ~~אלץ~~ וואס דער עבור איז לענגער,אלץ מער איז דער ברור, דער פאר איז גופו של משה וואס ער איז געווען בעבור ז'חדשים איז טעון קבורה,און גופו של אלי' וואס ער איז געווען בעבור יב חדשים איננו טעון קבורה,ווייל ער איז אזוי פיל מזוכך אז ער האט געקאנט עולה זיין מיט דעם גוף בסערה השמימה (ד"ה והנה עיין ...).

~~שוין~~ הגם אז אין זמני העבור איז פראנען דריי זמנים,פונדעסטוועגן איז דער זמן פון ט' חדשים איז דער דרך המיצוע,דער דרך הבינונים,וואס אויף דעם דרך הבינונים זאגט דער אלטער רבי (תניא פי"ד) אז דאס איז מדת כל אדם ואחרי' כל אדם ימשוך. ~~רשעים~~ דארפ'ן האבן יב חדשים ~~כדי עס זאל זיין זיכוך גופם, צדיקים~~ איז זיי מספיק ז' חדשים, ~~ווייל בא זיי איז א נשמה גבוהה ביותר,וועט~~ דער אור הנשמה באלייכטן דעם גוף,אבער דער דרך הבינונים איז תשעה חדשים,וואס דער דרך הבינונים איז שייך צו אלעמען.

~~אויך איז פראנען אין גמ' אז חסידים וואלטען טאן געוויסע ענינים צו ט' חדשים ווייל בא זיי וואלט עפ"י רוב זיין די לידה צו ט'חדשים,און דאס זייגען אלע מודה, אפילו מתנגדים משכילים און די אלע וואס קריגען אויף חסידים,אז חסידים הייסן מיט דעם נאמען חסידים.~~

דער רבי האט אמאל געזאגט אז לכאורה האט געדארפט זיין אז חסידים זאל מען רופען מיט דעם נאמען וואס הייסען זייערע מנגדים,און מתנגדים זאלן הייסען חסידים, ווייל ~~זיי זיינען געווען ...~~ חסידים זיינען געקומען מיט א נייס, ~~איז פאר וואס~~ ~~הייסען~~ חסידים מיט דעם נאמען חסידים,און ~~מתנגדים הייסען~~ מיט דעם נאמען מתנגדים?

ח

נאר איז אלץ בהשגחה פרטית, און ווען ס'איז נתגלה געווארען חסידות-האבן

אלע מודה געווען, און מ'האט דאס גערופן חסידות ~~נאר נאכדעם האבען זיי זיך געכאפט~~

~~און מ'האט אנגעהייבען צו דרייען, איז דער נאמען חסידים איז שוין געבליבן, נאר אויך~~

~~זייער מחלוקת אויף דעם ענין החסידות, פסק'נט זיך דאך אויך אף דער דין אנטקעגען עדות~~

און כיון שהגיד שוב אינו חוזר ומגיד.

אין ט' חדשים גופא איז אויך פראנען צוויי דעות: א) אז רעכענט ~~די טעג~~ רעא

רעב אדער רעג ימים. ~~דער הפרש אין די טעג~~ אין די קליטת הזרע, ~~וואס די~~

~~קליטה~~ קאן געווערן דריי טעג. ~~ד~~ ד. ה. אז עס דארף זיין 9 חדשים שלמים.

ב) אז עס רעכענט זיך נאר די ראשי חדשים, און אויב עס גייט דורך 9 ראשי חדשים

הייסט דאס שוין 9 חדשים, און עס קאן זיין די לידה (נדה לח, א).

~~לויט ביידע דעות איז שוין געקומען~~ דער זמן וואס עס דארף זיין די לידה - ווי

מ'האט פריער גערעדט אז דורך דער הסתלקות ווערט נמשך אור ות נעלים וואס ווערט

אנגערופן בשם לידה, - איז לויט דער דעה אז מ'קוקט אויף די ראשי חדשים איז שוין געווען

9 חדשים ~~און~~ לויט דער דעה אז עס דארף זיין רעא-רעג ימים, וועט דאס זיין אין

~~עטליכע~~ טעג ארום, ~~היינט נאך פאס און היינט~~

יג. בכלל זעט מען בעל-שם'סקע ענינים. דער רבי האט צוטיילט דעם תניא ~~אויף דעם במשך~~

פון יאהר. ~~אין~~ פראנען ווי ער ~~ווערט~~ צוטיילט אויף א שנה פשוטה, און פראנען ווי ער

~~ווערט~~ צוטיילט אויף א שנה מעוברת. דער ביאור אין פרק כ"ז ווערט צוטיילט אין דריי

חלקים. ~~אין די דריי טעג פון רעא רעב רעג וואס פון דער הסתלקות.~~

דעם תניא האט דער רבי צוטיילט מיט יאהרן פריער. ~~נאך~~ מ'זעט אין דעם א בעל-שם'סקן ענין. אז דער ביאור פון פרק כ"ז, וואס דאס איז דער מקור אויף דעם ביאור ענין

ההסתלקות, ~~פונקט אין~~ די דריי טעג פון רעא רעב רעג ימים פון נאך דער הסתלקות.

יד. אין תניא ~~אין אגה"ק~~ איז פראנען צוויי אגרות וואס אין ~~זיי~~ רעדט זיך וועגען

הסתלקות; סימן כ"ז און סימן כ"ח. ~~נאר~~ אין סימן כ"ח רעדט זיך וועגען דער הסתלקות ~~פון~~

בנו של הרה"צ ר' לוי יצחק, וואס דאס איז די הסתלקות פון א איש ~~פרטי~~, ~~כלל~~ ער האט

דאך ניט געפירט קיין נשיאות. ~~נאר~~ אין סימן כ"ז רעדט ער וועגען דער הסתלקות פון ר'

מנדל-ע הוראדאקער, וואס ער איז שוין געווען א איש כללי, נשיא.

חוץ דעם וואס הרה"צ ר' מנדל-ע הוראדאקער האט געפירט נשיאות, האט ער אויך

געהאט א שייכות צו חסידות חב"ד. ~~ווייל~~ זיין נשיאות האט ער געפירט אין

גאונות אדהילה

רייסין, האט ער אויך געהאט א שייכות צו רבנגלה, וואס ווען מ'האט געדארפט פארען צום ווילנער גאון איז געפארען הרה"צ ר' מנדל-ע מיט דעם אלטען רבי'ן.

אויך האט דער רבי דערציילט, אז דער אלטער רבי איז געפארען א משך זמן צו ר' מנדל-ען, וואס די נסיעה איז געווען ע"ד דוגמא ווי א חסיד צו א רבי'ן. נמצא אז ער האט געהאט א שייכות צו נשיאי חב"ד.

פ"א. אויף די אגרות וואס איז פראן אין תניא, איז די איינציגע אגרת וואס דער אלטער רבי אליין האט געשריבן אויף איר א ביאור, און וואס דעם ביאור האט מען אריינגעשטעלט אין תניא, איז אגרת כ"ז.

עס איז פראנען נאך אגרות וואס דער אלטער רבי אליין האט אויף זיי געשריבן א ביאור, אבער יענע ביאורים פון יענע אגרות האט מען ניט אריינגעשטעלט אין תניא, חוץ דעם ביאור פון דער אגרת כ"ז -

יש לומר בדרך אפשר: נחמה אין ענין ההסתלקות, ובפרט הסתלקות

טעם הדבר איז זייער א שווערער ענין,

פון נשיא ישראל, ובפרט נחמה דבעלי תושיה

און מען אויף אים האבען א ביאור.

בכלל די הסתלקות פון א אידן זאגט די גמרא איז גלייך צו שריפת ספר תורה,

און בפרט די הסתלקות פון א צדיק, ובפרט די הסתלקות פון א איש כללי, פון ראשי אלפי ישראל, וואס דאס איז זייער ניט מובן ווי קומט אזא ענין בכלל, ובפרט ווי דער אלטער רבי לנחמם בבעלי תושי', אז דורך דער הסתלקות ווערט ערשט...

- עד בדרך דלוחות המאורעות - איז

אויף אזא ענין האט דער אלטער רבי אליין געדארפט שרייבן א ביאור. און

דער אלטער רבי האט בעזעהן אז בכח עצמן

איז דאס שווער צו פארשטיין

און בפרט צוקומען צו די גילוים וואס קומען דורך הסתלקות. האט ער געשריבן דעם ביאור וואס דערמיט וואס ער האט געשריבן דעם ביאור אויף דעם ענין פון הסתלקות, האט ער פותח געווען דעם צנור, אז זאלן קאנען האלטן דערביי. ע"ד אברהם אבינו

האט דורך מס"נ געעפענט שעם צנור פון מס"נ

פב. דער ... וויל דער סדר איז באך.

אז ווען מ'וויל מבאר זיין א ענין - פארענפערט מען די גרעסטע קשיא, און אז די קשיא גייט אראפ - ווערט שוין לייכטער דער כללות הענין,

ערדט זיך אין חסידות; ווען מ'וויל אויפהויבן א בנין, הויבט מען אויף מלמטה, און אז מ'הויבט אויף דעם תחתית הבנין ווערט שוין ממילא אויפגעהויבן דער כללות הבנין.

און אזוי איז אויך אז דערמיט וואס דער אלטער רבי האט געשריבן א ביאור אויף סי' כז, וואס דאס איז די גרעסטע קשיא, איז דאס שוין א ביאור אויף גאנץ תניא, און אויף דעם כללות ענין החסידות.

והדגשה פון הסתלקות נשיאו, דערפון ... ווערען כפלים לתושיה.

און דעם ביאור ~~אויף סי' כז, וואס דאס איז דער כללות הביאור אויף גאנץ חסידות~~, האט דער רבי אייגנטליך ~~אין די קאמענטארן~~ ... אזוי, אז עס קומט אויס באם לערנען דיום ... ליום ההסתלקות. (א)

חסידות איז נישט קיין ענין פון א מפלגה, ווי דער רבי האט געזאגט אז דער אלטער רבי האט געמאכט חסידות פאר אלע אידן. איז וויבאלד דער רבי האט דערציילט אז דער אלטער רבי האט געוואלט אז חסידות זאל זיין פאר אלע אידן וועט געוויס זיין אזוי, ווייל א צדיק איז בעל-הבית אויף אויספיהרן ~~[illegible]~~ זיינע רצונות.

אין גמרא שטייט: צדיק גוזר והקב"ה מקיים, נאכמעהר שטייט אז הקב"ה גוזר עפעס א גזירה וואס נישט אזוי, איז צדיק מבטל, און דער צדיק פיהרט אויס, איז וויבאלד דער רבי האט דערציילט אז דער אלטער רבי האט געוואלט אז חסידות זאל זיין פאר אלע אידן, גיט מען געוויס כחות מלמעלה אויף מאכן אלע אידן פאר חסידים, און ~~אין~~ עס יפוצו מעינותיך חוצה.

דער חוצה איז דא, חוצה פון תורה בכלל און פון חסידות בפרט. דער מעינותיך איז אויך דא, עס פעלט נאר דער יפוצו. ~~אבן מ'דארף~~ דארפמען גיין מעורר און מקרב זיין אידן צו חסידות.

כנ"ל, איך וויל נאכאמאהל דערמאנען וואס מ'האט גירעדט ~~[illegible]~~ (שבת בראשית), וועגן דער הצעה אז יעדער איינער זאל זעהן פועל'ן אויף א מנין אידן, אין מחשבה, אדער אין דיבור, אדער אין מעשה, אדער אין אלע דריי.

פאראנען אזוינע וואס מיינען אז נישט זיי מיינט מען. -בכלל איז דאס וואס ~~שטייט~~ ~~אין~~ החסידות זיינען אלע מסכים, אז אזוי דארף זיין. נאר ~~נישט דער~~ מיינט מען ~~[illegible]~~ אזוי איז אויך אין דער הצעה. ~~[illegible]~~ אסאך, איך וויל נישט זאגן דער רוב, מיינען אז נישט זיי מיינט מען. דאס איז טאקע א גוטע זאך, אבער דאס דארף טאהן אנאנדערער.

פאראנען אזוינע וואס מיינען אז זיי שטייען העכער דערפון, דאס איז געזאגט געווארן פאר פשוט'ערע מענשן. פאראנען אזוינע וואס זיינען נישט אזוי געגארט ביי זיך אויף מיינען אז זיי זיינען העכער, טענה'ן זיי פארקערט, אז דאס דארפן טאהן העכערע מענשן פון זיי, זיי זיינען נישט שייכות צו טאהן מיט יענעם, זיי וועלן זיך קוים ~~אויספארן~~ מיט זיך. ~~דאס~~ די ביידע טענות ~~[illegible]~~ א טעות.

דער רבי נ"ע שרייבט (לקו׳ ומעין) אז אין אתנו יודע מה בסוד הבירורים, און

יעדער איינער איז מחויב צוטאהן אלע ענינים וואס מאכן זיך. וויבאלד אז מלמעלה גיט

מען כחות אז מלמעלה מאכט מען דאס. ווילע לא ברא הקב"ה דבר לבטלה.

אויב ער טוהט דאס נישט, די כחות וואס מען האט איהם

גיגעבן. מאכט ער אויף אין דער בריאה, וואס דער אויבערשטער האט באשאפען, א דבר לבטלה.

כ"ב. וואס מ׳מאנט ביי איהם וועט זיך סיי ווי אויספיהרן. דער וואס

דארף נתקרב ווערן דורך איהם וועט סיי ווי נתקרב ווערן, און יפוצו מעינותיך חוצה, נאר

ער דארף זיך משתדל זיין אויסצופיהרן די זאך.

איינער האט מיר געשריבן אין א בריעף אז ער האט א זוהן, וואס הגיע לפרקו, נאר

ער וויל גארנישט וועגן א שידוך וויל ער האט מורא אז ער וועט טאהן נישט גוט.

ער ווארט ביז מ׳וועט קומען צו איהם רידן א שידוך, וועט ער יעטאלט זעהן

אין מן השמים, אבער ער אליין וויל גארנישט טאהן.

אזוי איז אויך. מען דארף טאהן אלץ וואס מען קען, דער ענין וועט זיך

אויספיהרן סיי ווי, נאר ער דארף מורא האבן שמא יקדמנו אחר ברחמים. דארף ער וועלן

צוליב זיך, אויספיהרן און פועל׳ן על הזולת.

כ"ג. פאראן דעם רבינ׳ס א מאמר פון לך לך רפ"ו, דאס איז 20 יאהר פון רס"ו........

..... אין מאמר אז ס׳איז פאראנען עטליכע זאכען וואס זיינען

שינוי מעשה, שינוי מקום, שינוי השם.

אז מען וועט לערנען חסידות אליבא דנפשא, נישט

נאר דעם סדר פון דער ישיבה, נאר אליבא דנפשא. וועט ממילא אויך זיין שינוי מקום,

וואס דער ענין פון מקום אין רוחניות זאגט דער רמב"ם מיינט די דרגא. איז

ממילא דורך שינוי מעשה ווערט אויך שינוי מקום.

און די וואס האבן פריער גילערנט וועלן אלצטער אנהויבן ממש לערנען מעהר.

און דורך שינוי מקום וועט אויך זיין שינוי השם, אז ער וואס באקומען דעם אמת׳ן

נאמען חסיד. דער רבי האט גיזאגט אז מ׳מיינט אז ווען מען גיט א קנאק אין דאווענען,

און מ׳פארשטייט עפעס חסידות, איז ער א חסיד. א חסיד הייסט וואס ער לערנט חסידות

אליבא דנפשא, דאווענט באריכות און היט אפ צו לערנען די שיעורים. דורך שינוי

מעשה, און שינוי מקום אז ער וועט משנה זיין, זיין מדריגה, וועט ממילא אויך זיין

-יב-

(א) פסק: כל, איז אין ענין הלידה לדינונים, שהיא מדת כל אדם, דא צוויי דעות: די' ראשי חדשים, אדער ראש-השנה יא"ס. אדער ~~הולך בשיטה~~ די גמרא (נדה לח, א) אז ווער האט זיך געפירט נאך דער צווייטער דעה חסידים הראשונים.

דאס איז יעדער צייט דהשגחה ולמעלה. דערפאר מיינען וואס איז פארבונדן מיט אידן ותורה. דיאוך דוקא איז דאס וואס, לכאורה, על סדר הנהוג האט געדארפט זיין אנדערש.

מצוי איז אויך אין דעם, וואס דער נאמען חסידים – ~~אנגאמען~~ וואס איז האט צו אזוי געווארן אקעגן ... סא ואדרבה - איז נאך געווארן ~~הוסף~~ דער כל ישראל לדי הדבר אלעגה-דוקא פאר תלמידי הבעש"ט הקא אדאור הפגן וכו'.

דער רבי (הזקן נ"ע צ-ח. עד תלדות) איינער חוזר ומגיד.

-יב-

שינוי השם, אז ~~(חסיד)~~ עס וועט זיך רופן אנרופן חסידים, חבד'סקע חסידים וואס להם ניתנה התורה אז דורכן ירען מארט דעם יסוד אייניקל, דער נצחון פון חסידות וואס דאס איז דער ענין פון יט כסלו

און אז מ'וועט אויספיהרן דעם ענין צו יט כסלו, איז אזוי ווי דעם ערשטן יט כסלו

איז באשטעטיגט געווארן דער נצחון אז דידן נצח, אזוי וועט אויך זיין דעם יט כסלו אז דידן

נצח, און בקרוב בעגלא דידן וועט אונז דער רבי פיהרן אנטקעגן משיחן. אמ"ר.

(2) ורעדובה הראשונה י): בקבלה-ענין התפלה שהיא דבל גאה, ובאשנת דחסידות דבני ארבל אלא תורה ומצות, שהכוונה על תפלה, והוא על פרשי שבת (קנב, ד). בעבה-ענין הצפירה ונתינה ולא על טובה. שינוי צעשה דהנוגע אינו דבכתב.

ב״ה, ראש חודש מרחשון, ה׳תשמ״ג
ברוקלין, נ.י.

אל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם

ה׳ עליהם יחיו

שלום וברכה!

קומענדיג פון חודש תשרי — דער זיבעטער חודש לויט דעם סדר פון די חדשים, וואס הייבט זיך אן מיט דעם חודש ניסן, אבער דער ערשטער חודש און „קאפ״ פון דעם נייעם יאר, ווי אנגעדייטעט אויך אין דעם נאמען פון דעם חודש — תשרי, אותיות רשית (חסר א׳, ווי אויסגעלייגט אין פסוק),

וואס דער חודש, חודש השביעי, איז „המשובע והמשביע ברוב טוב לכל ישראל על כל השנה״, דער „אנגעזעטיגטער״ חודש (שביעי פון ווארט שובע), מרובה במועדות געמערט מיט ספעציעלע טעג און ימים טובים און אנגעזעטיגט מיט יראת־השם, און אהבת השם און שמחה של מצוות, ועל כולם שמחת תורה, און מיט ברכות בכלל, באלעבט און איז משפיע ביז צו אנזעטיקן אלע קומענדיגע חדשים און טעג פון דעם גאנצן יאר, ביז צו מעשה בפועל: לימוד התורה וקיום מצותי׳, וואס המעשה הוא העיקר,

און נעמענדיג אין אכט דעם באוואוסטן ווארט, אז ווי מ׳שטעלט זיך אזוי גייט עס, וואס דערמיט איז פארבונדן דער באוואוסטער מנהג, אז מוצאי שמחת תורה האט מען אויסגערופן ויעקב הלך לדרכו,

געמיינט דערמיט, אז אזוי ווי א איד, יעדער איד, געהערט דאך צו קהילת יעקב, גייט איצט לדרכו (זיין וועג), אריינגייענדיג אין די אזוי־גערופענע „וואכעדיגע״, ניט מרובה במועדות חדשים, פון א גאנץ יאר, וועלכע זיינען מרובה און מער פארבונדן מיט עניני פרנסה און עניני רשות וכו׳, דערמאנט מען עם, אז „זיין וועג״, דרכו, איז דער דרך פון יעקב ווי אנגעוויזן דורך דעם אויבערשטען, דרך השם, דער דרך פון כל מעשיך לשם שמים, ווי עס פאסט פאר אן אייניקל פון יעקב סבא, דער זיידע יעקב;

געמיינט דערמיט, אז אזוי ווי א איד, יעדער איד, געהערט דאך צו קהילת יעקב, גייט איצט לדרכו (זיין וועג), אריינגייענדיג אין די אזוי־גערופענע „וואכעדיגע״, ניט מרובה במועדות חדשים, פון א גאנץ יאר, וועלכע זיינען מרובה און מער פארבונדן מיט עניני פרנסה און עניני רשות וכו׳, דערמאנט מען עם, אז „זיין וועג״, דרכו, איז דער דרך פון יעקב ווי אנגעוויזן דורך דעם אויבערשטען, דרך השם, דער דרך פון כל מעשיך לשם שמים, ווי עס פאסט פאר אן אייניקל פון יעקב סבא, דער זיידע יעקב;

נעמענדיג אויך אין אכט, אז כאטש בנוגע אלע אידן און יעדן אידן איז דער תכלית און צוועק פון לעבן בכלל פונקט דער זעלבער — אני נבראתי לשמש את קוני (איך בין באשאפן געווארן צו דינען מיין באשעפער), זיינען זיי אבער בנוגע דער הנהגה בפועל — איינגעטיילט אין דריי סוגים: אנשים, נשים און טף (קינדער פאר בר מצוה און פאר בת מצוה). במילא איז דאס אזוי אויך בנוגע די החלטות טובות וואס מ׳האט אנגענומען במשך פון דעם חודש תשרי, אויף דעם גאנצן יאר הבע״ל —

לויט דעם אלעמען אויבנגעשריבענעם, און אויך אז — ווי מ׳זעט בפועל — איז א באשלוס וואס ווערט אנגענומען פון עטלעכע צוזאמען, ווער רעדט נאך מערערע צוזאמען, בציבור, איז מער זיכער אז ער וועט דורכגעפירט ווערן מיט מער הצלחה און אין דער פולסטער מאס דורך יעדן איינעם און איינע, ערלויב איך זיך צו מציע זיין, און איך בעט און האף אז מ׳וועט אננעמען, דאס פאלגענדע:

עס איז נכון וישר וטוב ויפה אז מ׳זאל וואס פריער זיך צוזאמענקלייבן, ראשי עם יחד שבטי ישראל בכל מקום שהם — אנשים באזונדער, און נשים און אויך טף באזונדער (די קינדער אונטער דער אנפירערשאפט פון זייערע מדריכים אדער מדריכות, כמובן) כדי צו מחזק צו זיין, און דער עיקר — אננעמען פאסענדע באשלוסן ווי דורכצופירן בפועל און אין דער פולסטער מאס, די החלטות טובות וואס יעדער האט אנגענומען בעת רצון אין חודש תשרי, אנהייבנדיג פון ראש השנה און אין די ימי סגולה לאחרי זה — און אויך משלים זיין זיי (ערגענצן) — אויך מלשון שלימות — אויב נייטיג.

החלטות טובות בנוגע דיבור און אויך מחשבה (דער אויבערשטער איז דאך יודע מחשבות), און זיכער בנוגע מעשה, וואס המעשה הוא העיקר: החלטות טובות וואס מ׳האט אנגענומען אויף דעם גאנצן יאר הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה.

און זיכער איז איבעריג צו אונטערשטרייכן, אז אין באצוג צו גוטע החלטות און גוטע כוונות איז שטענדיג דא די הבטחה, אז דער אויבערשטער העלפט דורכפירן זיי און — נאך בעסער און נאך פריער ווי מ׳שטעלט זיך פאר —

ובפרט אויב מ׳וועט די אסיפות פארבינדן מיט, און מאכן אלס המשך פון, איינע פון די תפילות היום, צוזאמען מיט א דבר תורה בא דער עפענונג פון דער צוזאמענקונפט, און מיט א נתינה לצדקה במשך פון דער פארזאמלונג אדער ביים אפשלוס,

וואס דאן האט מען די שלשה דברים שעליהם העולם עומד, די דריי זאכן וואס אויף זיי שטייט די וועלט — תורה עבודה און גמילות חסדים; אנהייבנדיג פון זיך, די אזוי־גערופענע „קליינע וועלט״, עולם קטן, ביז עולם אין איינפאכן זין, די וועלט ארום זיך, וואס נויטיגט זיך אין א׳גאר גאר שטארקער ברכה פון דעם בורא עולם ומנהיגו, אז׳עס זאל זיין עולם עומד, א וועלט וואס שטייט פעסט, און ניט א וועלט וואס וואקעלט זיך און טרייסעלט זיך וכו׳, ר״ל, ובפרט אין דער לעצטער צייט.

און מסיימים וחותמים בדבר טוב וברכה — השי״ת זאל מצליח זיין, אז די כתיבה וחתימה טובה און גמר חתימה טובה וואס יעדער איינער און איינע בתוך כלל ישראל, האט באקומען אין חודש תשרי, זאל ארויסקומען בפועל ממש און אין דער פולסטער מאס, בטוב הנראה והנגלה, אין אלע חדשים און טעג הבאים עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, ביז אין אן אופן פון הרחב סיך ואמלאהו,

ובמהרה בימינו ממש — דער קיום הברכה העיקרית בפועל ממש — גאולה האמיתית והשלימה דורך משיח צדקנו.

בכבוד ובברכה להצלחה
ולבשורות טובות בכל האמור

מכתב כללי ר״ח מרחשון תשמ״ג – לפני ארבעים שנה

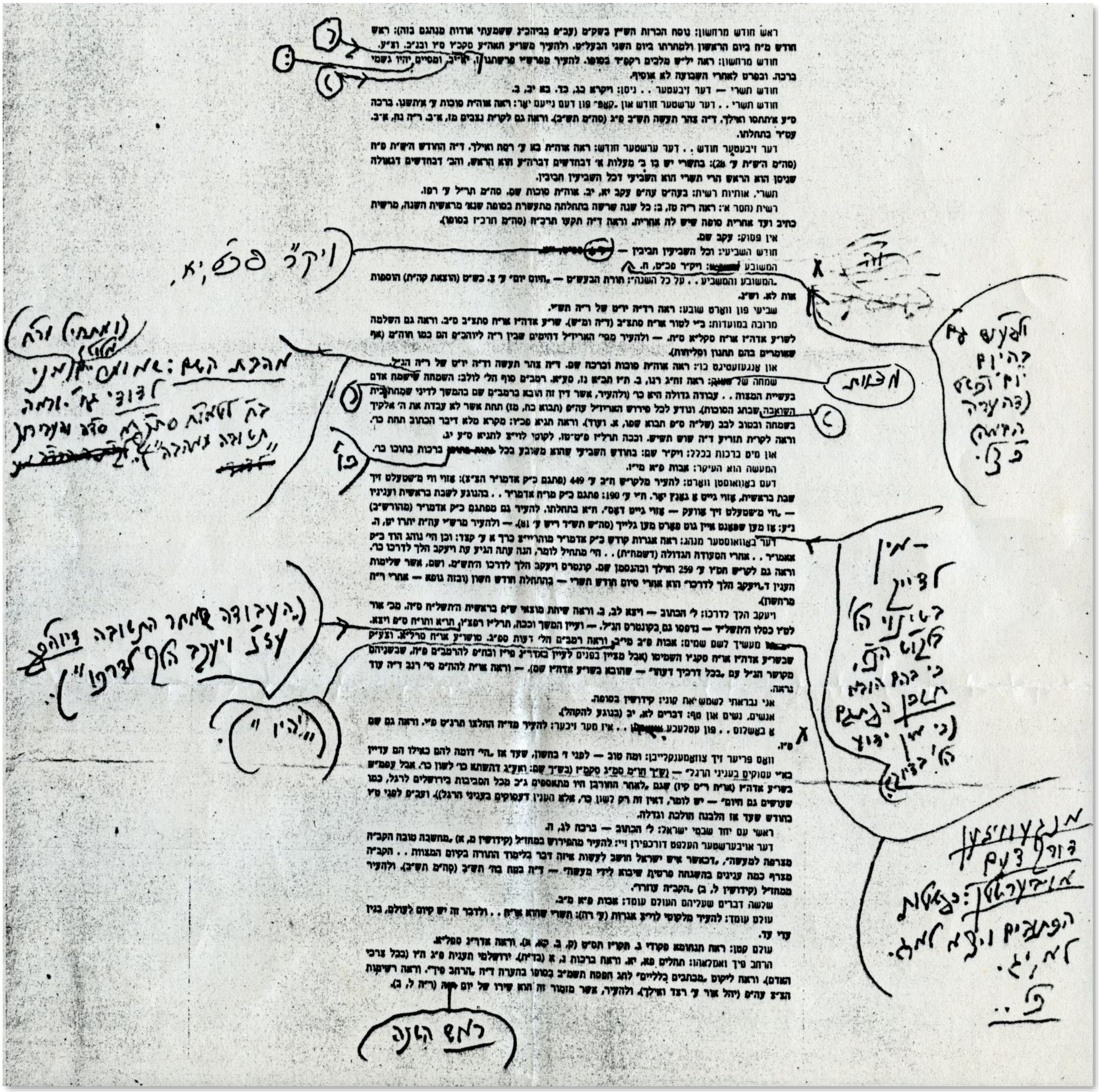
ראש חודש מרחשון: נוסח הכרזת השי"ן בשק"מ (עכ"פ בביהכ"נ ששמעתי אודות מנהגם בזה): ראש חודש מ"ח ביום הראשון ולמחרתו ביום השני הבעל"ט. ולהעיר משו"ע תאה"ע סקכ"ז ס"ז ובנ"כ. וצ"ע.

חודש מרחשון: ראה יל"ש מלכים רקפ"ד בסופו. להעיר מפרש"י פרשתנו ז, יא"ב. ומסיים יהיו גשמי ברכה. ובפרט לאחרי השבועה לא אוסיף.

חודש תשרי — דער זיבעטער . . ניסן: ויקרא כג, כד. בא יב, ב.

חודש תשרי . . דער ערשטער חודש און „קאפ" פון דעם נייעם יאר: ראה אוה"ת סוכות ע' אתשנו. ברכה ס"ע אתתסו ואילך. ד"ה צהר תעשה תש"ב פ"ג (סה"מ תש"ב). וראה גם לקו"ת נצבים מז, א"ב. ר"ה נח, א"ב. עט"ר בתחלתו.

דער זיבעטער חודש . . דער ערשטער חודש: ראה אוה"ת בא ע' רסח ואילך. ד"ה החודש הש"ת פ"ח (סה"מ הש"ת ע' 26): בתשרי יש בו ב' מעלות א' דבחדשים דברה"ע הוא הראש, והב' דבחדשים דגאולה שניסן הוא הראש הרי תשרי הוא השביעי דכל השביעין חביבין.

תשרי, אותיות רשית: בעה"ט עה"ת עקב יא, יב. אוה"ת סוכות שם. סה"מ תר"ל ע' רפו.

רשית (חסר א': ראה ר"ה טז, ב: כל שנה שרשה בתחלתה מתעשרת בסופה שנא' מראשית השנה, מרשית כתיב ועד אחרית סופה שיש לה אחרית. וראה ד"ה תקעו תרכ"ח (סה"מ תרכ"ז בסופו).

אין פסוק: עקב שם.

חודש השביעי: וכל השביעין חביבין — ~~[illegible]~~

המשובע ~~[illegible]~~: ויק"ר פכ"ט, ח.

„המשובע והמשביע . . על כל השנה": תורת הבעש"ט — „היום יום" ע' צ. כש"ט (הוצאת קה"ת) הוספות אות לא. ושי"נ.

שביעי פון ווערט שובע: ראה רד"ה יו"ט של ר"ה תש"י.

מרובה במועדות: ב"י לטור או"ח סתצ"ב (ד"ה ומ"ש). שו"ע אדה"ז או"ח סתצ"ב ס"ב. וראה גם השלמה לשו"ע אדה"ז או"ח סקל"א ס"ח. — ולהעיר מפי' האריז"ל דהימים שבין ר"ה ליוהכ"פ הם כמו חוה"מ (אף שאומרים בהם תחנון וסליחות).

און ענגעזעטיגט כו': ראה אוה"ת סוכות וברכה שם. ד"ה צוהר תעשה וד"ה יו"ט של ר"ה הנ"ל.

שמחה של שמחה: ראה זח"ג רנו, ב. ת"ז תבי"א נז, סע"א. רמב"ם סוף הל' לולב: השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה . . עבודה גדולה היא כו' (ולהעיר, אשר דין זה הובא ברמב"ם שם בהמשך לדיני שמחת בית השואבה שבחג הסוכות). ונודע לכל פירוש האריז"ל עה"פ (תבוא כח, מז) תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב (של"ה ס"פ תבוא שפו, א. ועוד). וראה תניא פכ"ו: מקרא מלא דיבר הכתוב תחת כו'. וראה לקו"ת תוריע ד"ה שוש תשיש. וככה תרל"ז פ"ט־טו. לקוטי לוי"צ לתניא ס"ע יג.

און מים ברכות בכלל: ויק"ר שם: בחודש השביעי שהוא משובע בכל ~~[illegible]~~ ברכות בתוכו כו'.

המעשה הוא העיקר: אבות פ"א מי"ז.

דעם באוואוסטן ווארט: להעיר מלקו"ש ח"ב ע' 449 (פתגם כ"ק אדמו"ר הצ"צ): צווי ווי מ'שטעלט זיך שבת בראשית, אזוי גייט א גאנץ יאר. ח"י ע' 190: פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר . . בהנוגע לשבת בראשית וענינו — „ווי מ'שטעלט זיך אוועק — אזוי גייט דאס". ח"א בתחלתו. להעיר גם מפתגם כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע: צו מען שפאנט איין גוט פערט מען גלייך (סה"ש תשי"ד ריש ע' 81). — ולהעיר מרש"י עה"ת יתרו יט, ה.

דער באוואוסטער מנהג: ראה אגרות קודש כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ כרך א ע' קצד: וכן הי' נוהג הוד כ"ק אאמו"ר . . אחרי הסעודה הגדולה (דשמח"ת) . . הי' מתחיל לומר, הנה עתה הגיע עת ויעקב הלך לדרכו כו'. וראה גם לקו"ש חט"ז ע' 259 ואילך ובהנסמן שם. קונטרס ויעקב הלך לדרכו התש"מ. ושם, אשר שלימות הענין ד„ויעקב הלך לדרכו" הוא אחרי סיום חודש תשרי — בהתחלת חודש חשון (ובזה גופא — אחרי ר"ח מרחשון).

ויעקב הלך לדרכו: ל' הכתוב — ויצא לב, ב. וראה שיחת מוצאי ש"פ בראשית התשל"ח ס"ה. מכ' אור לט"ז כסלו התשל"ד — נדפסו גם בקונטרס הנ"ל. — ועיין המשך וככה, תרל"ז רפצ"ו, תו"א ותו"ח ס"פ ויצא.

[illegible] מעשיך לשם שמים: אבות פ"ב מי"ב. וראה רמב"ם הל' דעות ספ"ג. טושו"ע או"ח סרל"א. וצע"ק שבשו"ע אדה"ז או"ח סקנ"ז השמיטו (אבל מציין בפנים לעיין באדה"ז סי"ז ובח"מ להרמב"ם פ"ה, שבשניהם מקושר הנ"ל עם „בכל דרכיך דעהו" — שהובא בשו"ע אדה"ז שם). — וראה או"ת להה"מ סי' רנב ד"ה עוד נראה.

אני נבראתי לשמש את קוני: קידושין בסופה.

אנשים, נשים און טף: דברים לא, יב (בנוגע להקהל).

א באשלוס . . פון עטלעכע [illegible] . . איז מער זיכער: להעיר מד"ה החלצו תרנ"ט פ"י. וראה גם שם פ"ז.

וואס פריער זיך צוזאמענקלייבן: ומה טוב — לפני ד' בחשון, שעד אז „הי' דומה להם כאילו הם עדיין באי' עסוקים בעניני הרגל" — (שו"ך חו"מ סס"ג סקס"ז (בשו"ך שם: ואע"ג דהשתא כו' לשון כו'. אבל עכשיו שעושים גם היום" — יש לומר, דאין זה רק לשון כו', אלא הענין דעסוקים בעניני הרגל)). ועכ"פ לפני ט"ו בחודש שעד אז הלבנה הולכת וגדלה. בשו"ע אדה"ז (או"ח ר"ס קיז) שגם „לאחר החורבן היו מתאספים ג"כ מכל הסביבות בירושלים לרגל, כמו

ראשי עם יחד שבטי ישראל: ל' הכתוב — ברכה לג, ה.

דער אויבערשטער העלפט דורכפירן וכו': להעיר מהפירוש במחז"ל (קידושין מ, א) „מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה", „דכאשר איש ישראל חושב לעשות איזה דבר בלימוד התורה בקיום המצוות . . הקב"ה מצרף כמה ענינים בהשגחה פרטית שיבוא לידי מעשה" — ד"ה בנה בה' תש"ב (סה"מ תש"ב). ולהעיר ממחז"ל (קידושין ל, ב) „הקב"ה עוזרו".

שלשה דברים שעליהם העולם עומד: אבות פ"א מ"ב.

עולם עומד: להעיר מלקוטי לוי"צ אגרות (ע' רה): תשרי שהוא או"ח . . ולדבר זה יש קיום לעולם, בנין עדי עד.

עולם קטן: ראה תנחומא פקודי ג. תקו"ז תס"ט (ק, ב. קא, א). וראה אדר"נ ספל"א.

הרחב פיך ואמלאהו: תהלים פא, יא. וראה ברכות נ, א (בגי'). ירושלמי תענית פ"ג ה"ז (בבל צרכי הודם). וראה ליקוט „מכתבים כלליים" לחג הפסח תשמ"ב בסופו בהערה ד"ה „הרחב פיך". וראה רשימות הצ"צ עה"פ (יהל אור ע' רצד ואילך). ולהעיר, אשר מזמור זה הוא שירו של יום חמשי (ר"ה ל, ב).

לזכות

החתן הת' הרב ישראל שיחי'

והכלה המהוללה מושקא תחי'

פינסאן

יה"ר שיבנו בית בישראל בנין עדי עד על יסודי
התורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור
שבתורה זוהי תורת החסידות
לנחת רוח כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

לזכות הוריהם
הרה"ת נחום וזוגתו מרת שרה שיחיו פינסאן
הרה"ת משה וזוגתו מרת בת שבע שיחיו שמוקלער